

**EDUCAȚIE PENTRU DEZVOLTARE ȘI INTEGRARE
REVISTĂ DESTINATĂ CADRELOR DIDACTICE DIN
ÎNVĂȚĂMÂNTUL SPECIAL ȘI SPECIAL INTEGRAT**

**NUMĂRUL 9
2022**

ASPIRAȚII

ISSN 2601-520X

**REVISTA CENTRULUI ȘCOLAR DE
EDUCAȚIE INCLUZIVĂ, ORAȘUL VĂLENII
DE MUNTE**

CUPRINS

***Autorul fiecărui articol răspunde
de corectitudinea și
originalitatea conținutului.
Mulțumim tuturor colaboratorilor !***

BUNE PRACTICI

- Provocari in implementarea curriculumului bazat pe competente.....
- Modele fise de evaluare utilizate in terapia tulburarilor de limbaj.....
- Evaluarea initiala –necesitatea si importanta ei in activitatea didactica.....
- Cyberbullying.....
- Utilizarea metodelor interactive pentru stimularea creativitatii elevilor.....
- Evaluarea achizițiilor elevilor cu dizabilitati prin intermediul jocurilor de tip escape...
- Exemple de buna practica din domeniul educational.....
- Optional „ Micul gospodar”.....
- Proiectarea demersului didactic in cazul elevilor care prezinta dificultati de invatare–perspective.....
- Parteneriatul scolii incluzive cu familia-factor esential al integrarii in scoala si in societate a copilului cu CES.....
- Parteneriatul scoala –familie pentru asigurarea reusitei scolare.....
- Scoala speciala si rolul ei in sistemul educational.....
- Proiect didactic „ Fascinatia cartii”.....
- Proiect didactic “ Internetul , structura si serviciile”.....
- Jocul ca metoda de lucru pentru
- Bullingul in scoala.....
- Proiect didactic „ Micul pieton invata reguli de circulatie”.....
- Proiect didactic “ Litera f-cuvinte ”.....
- Proiect didactic “ Jocul substantivelor”.....
- Modalitati de interventie educational terapeutica pentru elevii cu tulburari pervazive de dezvoltare.....

Contact : ditairisioneli@yahoo.com
vlasceanumaria.laura@gmail.com
ariciuanita@yahoo.com

SITE: cseivaleniidemunte.ro

Echipa de redactare a revistei:
Prof. Anghel Maria Laura
Prof. Ariciu Anita
Prof. Dita Iris Ionelia
Prof. Ene Sanda Monica
Prof. Comerzan Cristina

Director,
Prof. Lixandru Ioana Iuliana

***Centrul Școlar de Educație
Incluzivă,
Orașul Vălenii de Munte
Str.Berceni, nr. 42A,
Tel/Fax: 0244281949
e-mail: scspec.valenii@gmail.com***

Provocări în implementarea curriculumului bazat pe competențe

Director,
Prof. Lixandru Ioana Iuliana
CȘEI, Orș. Vălenii de Munte

Principalele provocări cu care s-a confruntat școala în procesul de implementare al noului curriculum:

- Creșterea numărului de ore alocate la Terapii specifice și de compensare, Educație fizică și activități sportive;
- Disciplinele Religie și Educație fizică au fost scoase din catedra de Educație specială, astfel aceste ore au devenit disponibile în cadru planului de încadrare pentru cei cu specialitatea respectivă sau au fost alocate profesorilor de educație specială, aceștia fiind plătiți ca personal necalificat;
- Disciplina Tehnologii informatice asistive și de acces , introdusă în planul cadru presupune utilizarea unor programe informatice specifice în scopul accesibilizării informației, programe care sunt foarte costisitoare;
- Au fost introduse concepte specifice : nivelul de severitate (care se stabilește în funcție de abilitatea funcțională și nu pe baza coeficientului de intelect);
- Nivelul de severitate pentru fiecare domeniu (conceptual, social, practic) se bazează pe suport: ușor, moderat, sever și profund;

Factori care au stimulat producerea schimbării la nivelul curriculumului în școală au fost:

- axarea pe zona proximei dezvoltări a elevului cu dizabilități;
- promovarea activității– recuperatorii mediate;
- introducerea conceptului de nivel de dezvoltare;
- coeficientul de inteligență se ia în considerare în raport cu nivelul de dezvoltare și potențialul psihoindividual;

Factori care au frânat producerea schimbării la nivelul curriculumului în școală au fost:

- centrarea activităților pe conținuturi și nu pe competențe;

- programele informatice asistive foarte costisitoare;
- disciplinele Religie și Educație fizică sunt predate de personal necalificat datorită numărului redus de ore în planul de încadrare;

ANALIZA SWOT: CURRICULUM

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Existența noului curriculum în bibliotecă, studierea lui permanentă și implementarea corectă a acestui; • Respectarea planului de învățământ pe fiecare nivel preșcolar, primar și gimnazial; • Existența ofertei educaționale în raport cu potențialul psihoindividual, cu nivelul de severitate al dizabilității și cerințele părinților; • Realizarea de către comisia pentru curriculum a CDȘ-urilor în conformitate cu nevoile comunității locale; • Proiectarea anuală a curriculumului este originală, respectă particularitățile de vârstă ale copiilor, este în acord cu politicile curriculare actuale. • Existența planificărilor întocmite corect și avizate de I.S.J. Prahova pentru activitățile opționale din CȘEI; • Completarea corectă a documentelor școlare, • Obiectivele operaționale pentru fiecare activitate în parte sunt formulate corect și derivă din competențele propuse de curriculum.	• Cadrele didactice suplitoare necalificate, reușesc cu dificultate să realizeze activități conforme curriculumului • Demersul didactic centrat mai mult pe conținuturi 80% și nu pe competențe 20%; • Lipsa competențelor digitale/ cunoștințelor în utilizarea tehnologiei a limitat accesul la activități al elevilor. • Familia nu este implicată suficient în activitatea de educare a copiilor, în anumite cazuri. • Ineficiența terapiilor în mediul online; • Lipsa de implicare a multor cadre didactice în proiectele educaționale ale ISJ Prahova, disciplina învățământ special și special integrat. • Inexistența contractelor de colaborare cu părinții pentru activitățile opționale.

• Utilizarea în mod constant a metodelor activ participative de către majoritatea cadrelor didactice în mod original, creativ, adecvate nevoilor de dezvoltare ale copiilor, precum și specificului, temelor activităților propuse. • Realizarea ariilor de stimulare în cabinetele trapeutic- recuperatorii (logopedie, kinetoterapie, psihodiagnoza și consiliere), amenajarea lor în permanență în funcție de proiectele propuse și de interesele copiilor; realizarea jocurilor alese pe grupuri eterogene, la aceste sectoare, astfel încât, prin dirijarea cu tact de către cadrele didactice, să nu se piardă din vedere atât dorințele, aptitudinile copiilor cât și nevoile de recuperare a unor comportamente și de formare a unor abilități și priceperi. • Înregistrarea permanentă a gradului de participare a copiilor la activitățile propuse, completarea constată a fișelor de evaluare individuale ale copiilor; • 9 preșcolari și 102 elevi și-a îmbunătățit componentele psihomotrice: schema corporală, lateralitate, caracteristici spațio-temporale, precum și comportamentele socioemoționale deoarece au beneficiat de activitati remediale, activitate de educatie psihomotrica si terapie comportamentală în proiectul „ Alege Școala”, Beneficiar: FUNDAȚIA WORLD VISION	
---	--

ROMÂNIA, Numărul de identificare al contractului: POCU/74/6/18/106976. • Realizarea evaluărilor inițiale și formative conform standardelor în vigoare, elaborarea rapoartelor de evaluare, la fiecare grupă – clasa. • Existența portofoliilor personale ale fiecărui copil care cuprind lucrări realizate pe parcursul anului școlar. • Realizarea de activități extracurriculare; • Realizarea serbărilor dedicate Crăciunului, Serbarea Toamnei, Ateliere/Activități cu părinții, etc.	
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• Existența politicilor naționale de integrare a copiilor cu CES • Existența politicilor internaționale în educație pentru elevii în situație de risc și pentru cei cu dizabilități; • Strategia națională „O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități” • Strategia privind digitalizarea educației din România 2021-2027 - SMART.Edu (Școală Modernă, Accesibilă, bazată pe Resurse și Tehnologii digitale) • Planul de acțiune pentru educație, 2019-2030, Ministerul Educației;	- Lipsa ofertei de formare a cadrelor didactice la nivel județean în problematica dizabilității și cerințelor educaționale speciale - Tendința la nivel național de desființare a învățământului special, neoferind oportunități pentru copiii cu deficiențe grave și severe, prin Proiectul „România Educată”

Noile planuri cadru pentru învățământul special și special integrat reprezintă o componentă a curriculumului național, au fost elaborate cu prevederile specifice de politici educaționale și au avut ca reper stabilirea unui nivel optim de funcționare cognitivă, socioemoțională și a comportamentelor adaptative, în raport cu potențialul individual și cu nivelul de severitate al dizabilității.

CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCATAȚIE INCLUZIVĂ,
ORAȘUL VĂLENII DE MUNTE

MODELE FIȘE DE EVALUARE UTILIZATE ÎN TERAPIA TULBURĂRILOR DE LIMBAJ

Prof. Ilie Violeta

Modelul fișei logopedice, ca instrument de consemnare a datelor anamnezice, a demersului terapeutic și a dinamicii corectării

1. Date personale:

Numele și prenumele: _____

Clasa _____

Invățător: _____

Data nașterii _____

2. Anamneza:

Tulburări de vorbire în familie _____

Boli suferite până în prezent _____

3. Diagnostic prezumtiv:

4. Cauze presupuse:

Prenatale _____

Perinatale _____

Postnatale _____

5. Tulburări de pronunție:

Integritatea organelor fonatorii: buze _____; dinți _____;
palat _____; limba _____;

Motricitatea organelor fonoarticulatorii: maxilar _____; buze _____;
limba _____;

Auz fonematic _____

Sunete afectate _____

6. Tulburările limbajului scris-citit. Motricitatea generală

Motricitatea fină _____

Orientarea spațială _____

Schema corporală _____

Lateralitatea _____

Disortografie _____

Omisiuni _____

Adăugiri _____

Inversări _____

Substituiți _____

Viteza scrierii _____

Forma grafemelor _____

Citire: literală, silabică, globală

7. Rinolalie

8. Tulburări de voce: Voce fonastică _____; voca rinolalică _____;

Voce microfonică _____;

9. Tulburări de ritm și fluență a vorbirii: disfemia

Vorbirea în șoaptă _____; vorbirea în cânt _____;

10. Concluzii:

Dezvoltarea psihică _____

Diagnostic final: _____

Prognostic _____

Mijloace terapeutice _____

Nume:

Data:

Testarea vorbirii independente

form		la început		în interior		la sfârșit		înlocuire cu alt fonem
A		ac		capac		mama		
O		os		fasole		radio		
U		ușă		lup		leu		
E		elefant		fete		șase		
I		inel		pisică		ardei		
Ă		ăla		mazăre		păpușă		
Î/Â		înoată		mână		țări		
P		pușcă		lopată		dop		
B		balon		sobă		porumb		
M		masă		lampă		salam		
F		fată		cofă		cartof		
V		vapor		tavă		morcov		
T		tobă		palton		caiet		
D		dulap		ladă		pod		
N		nas		bancă		săpun		
S		sapă		fustă		pas		
Z		zăpadă		buzunar		autobuz		
Ș		șapcă		pește		cocoș		
J		jug		cojoc		patinaj		
L		lacăt		fular		cal		
R		roată		carte		topor		
Ț		țap		cuțit		coteț		
C		casă		vacă		sac		
G		găleată		lingură		steag		
H		haină		pahar		șah		
CE		cerc		seceră		zece		
CI		cireșe		căciulă		papuci		
GE		gene		deget		minge		
GI		gimnastică		argintiu		covrigi		
CHE		cheie		pachet		ureche		
CHI		chibrit		rochie		ridichi		
GHE		ghem		lighean		veghe		
GHI		ghiocei		unghie		triunghi		

BIBLIOGRAFIE: Valeria Purcia ,Adriana Crișan, Mirela Șerban Auxiliar didactic "Selecție de probe pentru examinarea logopedică complexă" Sibiu 2017

EVALUAREA ÎNȚIALĂ - NECESITATEA ȘI IMPORTANȚA EI ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

*Profesor psihopedagogie specială Lupu Tania Grațîela,
CȘEI, Orașul Vălenii de Munte*

Componentă a procesului de învățământ, evaluarea reprezintă, alături de predare și învățare, o funcție esențială în cadrul acestuia. Esența evaluării este cunoașterea sau recunoașterea efectelor acțiunii desfășurate, pentru ca apoi, ținând cont de informațiile obținute, activitatea care este supusă evaluării să poată fi ameliorată și perfecționată în timp.

Dintre cele trei tipuri de evaluări (inițială, sumativă, finală), evaluarea inițială sau de pornire, predictivă (datorită funcțiilor ei de diagnoză, respectiv prognoză), are rolul de a stabili care este nivelul de pregătire al elevilor la începutul unei activități, pentru a putea adopta o strategie, o tehnologie didactică care să corespundă realităților.

Strategia de evaluare inițială este necesară „la începutul unui program de instruire – ciclu de învățământ, an școlar, semestru, începutul unui capitol și chiar al unei lecții” (Ioan T. Radu, Evaluarea în procesul didactic, EDP RA, 2007, p. 117).

În această manieră, evaluarea inițială se dovedește a fi deosebit de utilă la oricare clase la început de ciclu de învățământ sau în cazul acelor clase la care activitatea didactică este preluată de alți profesori, fiind foarte important a se stabili dacă elevii sunt îndeajuns de pregătiți pentru a se crea premisele care vor fi favorabile pentru noii ani de studiu.

De aceea, evaluarea inițială oferă în aceeași măsură, pe de o parte profesorului, pe de alta elevului, posibilitatea de a avea o reprezentare cât mai exactă a situației existente (care este potențialul de învățare al fiecărui dintre elevi, care sunt lacunele ce vor trebui completate și mai ales remediate) și totodată de a formula cerințele pentru perioada următoare de învățare. Astfel, pe baza acelor informații reieșite în urma evaluării inițiale se poate planifica demersul pedagogic pentru perioada imediat următoare și eventual, pentru cazurile speciale, a unor programe de recuperare, sau programe de intervenție specializate. Avem în vedere prin urmare, cunoașterea obiectivă a stadiului real atins în învățare de clasa de elevi, exprimat în termeni de conținuturi, de deprinderi și strategii cognitive – de bază și de competențe care au fost dobândite în timp la un

nivel adecvat în raport de disciplina și treapta de învățământ respectivă și de vârsta școlară și psihologică.

Evaluarea inițială nu are deci un rol de control, ci este utilizată pentru a reuși cunoașterea comportamentului cognitiv al elevului, deci pentru a înțelege dacă acesta dispune de o pregătire care este necesară procesului educațional (respectiv cunoștințe, capacități, abilități etc). Astfel, dacă, urmare a acestei evaluări se constată faptul că unii dintre elevi au anumite curențe, cadrul didactic care predă disciplina respectivă trebuie să încerce să organizeze înainte de a începe noul curs, sau noul an de studiu etc., un așa numit modul de recuperare pentru întreaga clasă sau doar cu acei anumiți elevi care au cerințe speciale.

Ca o concluzie, putem afirma că evaluarea inițială este bine să fie realizată pentru a putea determina cunoștințele și acele capacități care reprezintă premise ale asimilării noilor conținuturi și de asemenea pentru formarea unor competențe noi.

Referitor la importanța evaluării inițiale, Ausubel preciza ”ceea ce influențează cel mai mult învățarea sunt cunoștințele pe care elevul le posedă la plecare.

Pe baza informațiilor evaluării inițiale se planifică demersul pedagogic imediat următor și eventual a unor programe de recuperare. Pentru ca evaluarea inițială să fie urmată de rezultatele scontate, e nevoie să se țină seama de următoarele:

- tratarea diferențiată a elevilor;
- selecția riguroasă a conținutului învățării;
- utilizarea a acelor metode și procedee didactice care să antreneze cel mai mult capacitățile intelectuale, asigură învățarea activă și formativă;
- îmbinarea eficientă și alternarea formelor de activitate la clasă (frontală, individuală și pe grupe).

Evaluarea predictivă poate fi considerată o strategie psihopedagogică distinctă, deoarece poate fi desfășurată nu numai la începutul anului școlar, ci și la mijlocul sau sfârșitul lui, atât înainte unor teme, cât și în orice moment al ei. Pe de altă parte, această strategie nu se limitează la testarea cunoștințelor elevilor deoarece își propune, de cele mai multe ori, și evidențierea unor priceperi și aptitudini.

Evaluarea inițială este utilă pentru refacerea sau remedierea unor stări de fapt, pentru aplicarea unui scurt program de recuperare sau de refacere a noțiunilor fundamentale ce vor fi implicate în susținerea învățării următoare.

Pentru a crește impactul pozitiv al evaluării inițiale, am evidențiat reușitele elevilor până în acel moment. Aceste reacții au contribuit la creșterea încrederii în forțele proprii și au catalizat energii noi în direcția realizării planului individualizat de învățare.

Întotdeauna am ales cu mare atenție itemii care au alcătuit evaluarea inițială, ținând seama de prevederile curriculumului pentru învățământul special și pentru ca aceasta să reflecte cât mai obiectiv nivelul de pregătire al elevilor, pe care să se pleze cât mai bine pregătirea următoare.

Evaluarea în general, deci și cea inițială, are rolul de a regla permanent și a forma în spiritul unor decizii realiste atât cu privire la curriculum cât și la resursele umane implicate.

Cred că este esențial să stabilim, înainte de aplicarea activităților de evaluare inițială, criterii calitative adecvate care să ne permită să extragem din răspunsurile elevilor noștri acele chei ale nivelului lor de învățare cu adevărat importante.

Scopurile diagnosticării sau evaluării inițiale

- Setați nivelul real al elevului pentru a începe o etapă a procesului de predare-învățare în funcție de istoria lor academică.
- Identificați cunoștințele anterioare care marchează punctul de plecare.
- Detectați deficiențele, lacunele sau erorile care pot împiedica realizarea obiective stabilite.
- Activități de remediere orientate spre proiectare la nivelarea învățării.
- Detectarea țințelor deja stăpânite, pentru a evita repetarea acestora.
- Elemente de grant care permit ridicarea ajustări obiective sau modificări în program.

Etapele procesului de evaluare a diagnosticului

Diferitele etape ale procesului de evaluare care sunt detaliate aici trebuie să fie îndeplinite întotdeauna și secvențial:

- Identificați obiectivele programului de studiu care urmează să fie evaluate: Pentru orice situație de evaluare este esențială faptul că profesorul este clar în ceea ce privește învățarea dorită, adică obiectivele și obiectivele care se așteaptă să fie realizate la sfârșitul unității.
 - Selecția instrumentului: Următorul pas va fi acela de a decide care instrument va fi utilizat pentru colectarea de informații (teste scrise, întrebări orale, instrucțiuni de observare, chestionare, întrebări etc.).
 - Obținerea informațiilor: implică aplicarea instrumentelor selectate în medii reglementate.
 - Înregistrarea și analiza informațiilor: Odată ce instrumentul a fost aplicat elevilor, va fi făcută o analiză a rezultatelor care vor arăta realizările, precum și deficiențele și erorile pe care le prezintă, performanța elevilor pe baza obiectivelor unității.
- Înregistrarea informațiilor ar trebui să clarifice realizările din fiecare dintre obiectivele evaluate pentru a decide cu privire la învățarea care merită să fie consolidată, precum și detectarea posibilelor cauze ale erorilor, atât pe grup, cât și pe elev.
- Luarea deciziilor: Aceasta constă în formularea de judecăți, luarea deciziilor, rezumarea și evaluarea. Trebuie, de asemenea, stabilite strategii pentru a depăși eșecurile și erorile și consolidarea lor corespunzătoare.

Dacă instrumentul de evaluare constă într-un test scris, acesta poate avea același grad de dificultate pentru toți elevii din același grup. Profesorul poate dezvolta, de asemenea, două sau mai multe teste cu diferite grade de dificultate pentru a gestiona diferiți elevi din același grup. Nu este același lucru să evaluați atitudinile, cunoștințele sau procedurile; precum și procesele pe care elevii trebuie să le pună în joc pentru a rezolva fiecare slogan pe care îi prezentăm (în cazul în care elaborăm un test scris).

Bibliografie:

Manolescu, M., Evaluarea școlară. Metode, tehnici, instrumente, București, Editura Meteor Press, 2006.

Radu, I. T., Teorie și practică în evaluarea eficienței învățământului, Editura Didactică și Pedagogică București, 1981.

Radu, I. T., Evaluarea în procesul didactic, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2000

CYBERBULLYING

Cursaru Elena - Crina, profesor psihopedagogie specială

Ce este cyberbullying-ul?

- Cyberbullying-ul înseamnă bullying prin folosirea tehnologiilor digitale. Se poate întâmpla pe rețelele de socializare, pe platformele de schimb de mesaje, platformele de jocuri și pe telefoanele mobile.
- Este vorba despre un comportament repetat cu scopul de a-i speria, înfuria sau umili pe cei vizați.
- Cyberbullying-ul este foarte neplăcut pentru că poate fi public, greu de dat jos de pe Internet și te poate afecta tot timpul, chiar și când ești acasă.
- În plus, acesta rămâne postat mereu online și va avea repercusiuni asupra viitorului tău.

Cum arată cyberbullying-ul?

- Primirea unor mesaje răutăcioase de la persoane cunoscute sau de la necunoscuți.
- Primirea unor mesaje amenințătoare sau jignitoare prin intermediul rețelelor sociale, precum Facebook sau AskFm.
- Trimiterea către alții a unor poze sau clipuri cu tine cu scopul de a te jigni sau a te face să te simți stânjenit.
- Răspândirea de zvonuri despre tine prin SMS sau aplicații de chat precum WhatsApp sau Viber.
- Furtul parolelor tale pentru a-ți prelua conturile.
- Crearea unui profil fals cu pozele tale sau postarea de statusuri și comentarii ca venind din partea ta.

Cum poate afecta cyberbullying-ul?

O persoană care este hărțuită online poate experimenta multe trăiri negative, precum:

- Sentimente de vinovăție
- Persoana se poate simți prinsă într-o situație fără scăpare

- Se poate simți singură, ca și cum nimeni nu o susține
- Se poate simți exclusă
- Sentimente de depresie, supărare și respingere de către grup
- Sentimente de frică și nesiguranță
- Anxietate și stres.
- *În cazuri extreme, cyberbullying-ul poate duce și la suicid.*

De ce este cyberbullying-ul atât de îngrozitor?

- O mulțime de oameni pot să vadă ce se întâmplă sau chiar să participe.
- Se poate să nu știi cine te hărțuiește pentru că acesta și-a creat un cont fals și trimite în mod anonim mesaje.
- Este greu de îndepărtat pentru că este postat pe internet și poate fi ușor preluat sau salvat de alte persoane.
- Este greu să scapi dacă simți nevoia să folosești tehnologia des.
- Conținutul poate fi văzut de foarte multe persoane.
- Conținutul poate fi găsit de străini la o căutare Google.
- Informațiile postate pe internet rămân online și nu mai ai controlul asupra lor.

Care sunt efectele agresiunii de tip cyberbullying?

- **UNICEF:**

Când agresiunea de tip bullying are loc în mediul online, simți că ești atacat oriunde te-ai afla. Efectele pot fi de lungă durată și pot afecta o persoană în multe feluri:

- **Psihic**- te simți supărat, stânjenit, prost, chiar furios.
- **Emoțional**- te simți rușinat sau îți pierzi interesul pentru lucrurile care îți plac.
- **Fizic**- te simți obosit (ai insomnii) sau ai simptome precum dureri de stomac sau de cap.

Ce pot face?

- Nu posta informații personale precum adresa sau numărul de telefon și nu le împărtăși pe acestea cu persoane necunoscute.
- Ai grijă ce tip de poze postezi sau distribui.
- Păstrează-ți parolele doar pentru tine. Nu le spune nici măcar prietenilor.
- Nu răspunde unor mesaje atunci când ești nervos sau supărat. Un răspuns din partea ta poate încuraja hărțuitorul să continue.
- Deloghează-te pentru o perioadă de timp.
- Raportează și blochează persoanele care te deranjează.
- Agresiunea de tip bullying față-în-față și cea în mediul online cyberbullying se pot petrece concomitent.
- Dar cyberbullying-ul lasă amprente digitale- înregistrări care se pot dovedi utile și care pot oferi dovezile necesare pentru a putea pune capăt agresiunii.

În concluzie:

Ce trebuie să facă un copil care este agresat?

- Să ignore comportamentul de agresare (doar în faza inițială!);
- Să se distanțeze de situația și locul respectiv;
- Să reacționeze într-o manieră fermă (învățarea abilităților asertive);
- Să se asigure de protecție (solicitarea ajutorului).

Ce este important să evite un copil care este agresat:

- să se înfurie/să plângă;
- să se comporte agresiv (să lovească, să înjure etc.);
- să aducă alți copii sau o gașcă cu ajutorul căreia să își facă dreptate;
- să răspundă cu tachinare.

Important de reținut!

- Toți adulții, cadre didactice și părinți, care au legătură cu școala trebuie să fie vigilenți în a identifica acest fenomen și a interveni. O dată identificat fenomenul este necesar ca adulții să respecte cele **3 principii de intervenție:**
- *1. SĂ ACȚIONEZE IMEDIAT*
- *2. SĂ-I OFERE CREDIT COPILUL AGRESAT*
- *3. SĂ IA MĂSURI PENTRU A DIMINUA PUTEREA CELUI CARE AGRESEAZĂ.*
- Dacă te temi pentru siguranța ta sau pentru ceva ce ți s-a întâmplat în mediul online, vorbește imediat cu un adult în care ai încredere, precum părinții tăi sau un membru apropiat al familiei.
- În școala ta îi poți cere ajutorul unui consilier, profesorului diriginte sau profesorului tău preferat.
- Sau accesează [Child Helpline International +31 20 528 9625](https://www.childhelplineinternational.org/) pentru a identifica mijloace de ajutor în țara ta.
- +31 (0)6 44147476
- news@childhelplineinternational.org

Organizația SALVAȚI COPIII

- Număr de telefon: **+40 21 316 61 76.**
- **www. Ora de net Salvati Copiii Romania**
- **www.salvaticopiii.ro**

Dacă agresiunea are loc pe o platformă socială, poți bloca agresorul și îi poți raporta comportamentul în mod formal pe platforma respectivă. Companiile de rețele de socializare au obligația de a le oferi un mediu sigur utilizatorilor lor.

Strângerea dovezilor, precum mesaje text și capturi de ecran ale postărilor de pe rețelele de socializare, poate fi utilă, pentru a arăta ce se întâmplă.

Pentru a pune capăt bullying-ului, agresiunea trebuie identificată, iar raportarea situațiilor este esențială. De asemenea, poate fi de ajutor și să îi arăți agresorului că acțiunile sale sunt inacceptabile.

Facebook/Instagram

- Dacă ești hărțuit în mediul online– ai dreptul să fii în siguranță. De asemenea, procesul prin care poți raporta acțiunile de bullying direct din Facebook sau Instagram este foarte ușor.
- Poți trimite echipei un raport anonim referitor la o postare, comentariu sau poveste de pe Facebook sau Instagram.
- Exista o echipă care verifică aceste rapoarte 24/7 în întreaga lume în 50+ limbi și vor șterge orice postare abuzivă. Aceste rapoarte sunt întotdeauna anonime.
- Este disponibil pe Facebook un ghid care te poate ajuta în a face față bullyingului sau îți poate oferi sfaturi utile pentru a acționa dacă ești martorul unui astfel de comportament.
- Pe Instagram, avem de asemenea un Ghid al Părinților care oferă recomandări pentru părinți, tutori despre felul în care se pot confrunta cu cyberbullying-ului.

Twitter

- Dacă crezi că ești ținta cyberbullyingului, cel mai important lucru este să te asiguri că ești în siguranță.
- Este esențial să ai pe cineva cu care să vorbești despre ceea ce ți se întâmplă.
- Discută cu părinții tăi sau cu prietenii tăi despre ce-i de făcut dacă tu ești sau un prieten al tău este ținta cyberbullying-ului.
- **Twitter** încurajează oamenii să raporteze conturile care încalcă regulile platformei. Puteți face asta prin intermediul paginilor de suport la [Centru de ajutor](https://twitter.com/help) sau prin mecanismul de raportare in-Tweet făcând click pe opțiunea “Raportează un Tweet”.

Referinte bibliografice:

<https://dexonline.ro/definitie/bullying>

<https://scolifarabullying.ro/despre>

https://www.politiaromana.ro/files/pages_files/BULLYING.pdf

UTILIZAREA METODELOR INTERACTIVE PENTRU STIMULAREA CREATIVITĂȚII ELEVILOR

*Profesor Ene Larisa Mariana,
Centrul Școlar de Educație Incluzivă, Orașul Vălenii de Munte*

Dincolo de educarea tinerei generații, școlii îi revine sarcina ca prin abordări diferite să stimuleze creativitatea elevilor. Participarea lor activă la propria formare poate îmbrăca mai multe forme. Utilizarea metodelor interactive de predare - învățare în activitatea didactică contribuie la îmbunătățirea calității procesului instructiv-educativ, având un caracter activ-participativ și o reală valoare activ-formativă asupra personalității elevului, ele ducând la dezvoltarea imaginației creatoare, a creativității elevilor.

Caracteristicile metodelor interactive:

- sunt atractive;
- stimulează implicarea activă în sarcina didactică;
- stimulează inițiativa, creativitatea, implicarea;
- asigură o mai bună punere în practică a cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor;
- asigură un demers interactiv al actului de predare-învățare-evaluare;
- valorifică și stimulează potențialul creativ, originalitatea copiilor;
- acționează asupra gândirii critice a elevilor;
- elevii devin responsabili în rezolvarea sarcinilor;
- promovează învățarea prin cooperare;
- copiii învață să argumenteze acțiunile;
- îi învață pe elevi să comunice între ei și să asculte părerile celor din jur.

JOCUL ANTICIPĂRIILOR - Se aplică în etapa de pre-lectură. Pornind de la titlul textului sau de la un fragment scurt care se citește, elevii sunt întrebați despre ce cred ei că este vorba în text și ce îi face să se gândească la o această anticipare. Li se pot oferi câteva variante de răspuns, iar ei aleg varianta pe care o consideră corectă.

LECTURA PREDICTIVĂ - Presupune citirea fragmentată a textului, făcută de către profesor/învățător, care îi întreabă pe elevi ce cred că se va întâmpla mai departe și de ce cred că se va întâmpla un anumit lucru. Pe parcurs se întocmește o hartă a predicțiilor care constă în confruntarea evenimentelor relatate de text cu ipotezele relatate anterior

CIORCHINELE - Este un organizator grafic prin care se evidențiază într-o rețea conexiunile dintre ideile despre un subiect. Tehnica încurajează elevii să gândească liber și deschis, să-și organizeze cunoștințele, putând fi folosită atât ca metodă de predare-învățare cât și ca metodă de fixare. Ciorchinele este o activitate de scriere eficientă, determinându-i pe elevii mai puțin motivați să lucreze. Poate fi nedirijat, când elevii notează toate ideile posibile într-o rețea realizată de ei și semidirijat, când învățătorul stabilește niște criterii pe baza cărora elevii vor completa ciorchinele.

Avantajele acestei metode: nu se critică ideile propuse; poate fi utilizată ca metodă liberă sau cu indicare prealabilă a categoriilor de informații așteptate de la elevi; se poate aplica individual, în perechi sau în grup; se poate aplica în orice moment al lecției; solicită gândirea și capacitatea de a realiza analize, sinteze și comparații.

METODA CADRANELOR - Prin trasarea a două perpendiculare, pe tablă sau în caiet, se obțin patru cadrane. Cadranele cu expresii atitudinale se pot completa frontal, pe grupe și individual. Elevii pot primi fișe individuale în care vor avea de completat cadranele:

I. Am admirat....

II. Dezaprob....

III. N-am înțeles...

IV. Am învățat....

Se pot folosi alternativ fișe pe grupe, în acest caz fiecare grupă fiind solicitată să găsească în text cât mai multe răspunsuri pentru un singur cadran pe care trebuie să-l completeze. Avantajele metodei: stimulează atenția și gândirea; scoate în evidență modul propriu de înțelegere; conduce la sintetizare/esențializare; facilitează asimilarea de noi cunoștințe; se poate folosi la cu succes la orele de recapitulare și consolidare; se poate folosi în diferite momente ale lecției; stimulează interesul elevilor pentru activitatea didactică.

CUBUL - Metoda cubului este folosită pentru explorarea unui subiect din mai multe perspective . Ea oferă posibilitatea de a dezvolta competențele necesare abordării complexe și integratoare.

Avantaje:

- determină participarea conștientă a elevilor prin implicarea maximă a acestora în rezolvarea sarcinilor;
- permite diferențierea sarcinilor de învățare ;
- formează deprinderi de muncă intelectuală;
- stimulează gândirea logică a elevilor ;
- crește responsabilitatea față de învățare și față de grup;
- sporește eficiența învățării (elevii învață unii de la alții);
- familiarizează elevii cu cercetarea științifică;
- formează abilități de comunicare și cooperare .

Limite:

- rezolvarea sarcinilor solicită resurse mari de timp;
- se creează un zgomot oarecare ;
- facilitează erori în învățare;
- nu există un control precis asupra cantității/calității cunoștințelor dobândite de fiecare elev.

COPACUL IDEILOR - Tehnica numită „copacul ideilor” presupune munca în grup. Este o metodă grafică în care cuvântul cheie este scris într-un dreptunghi la baza paginii, în partea centrală. De la acest dreptunghi se ramifică asemenea crengilor unui copac toate cunoștințele evocate. Foaia pe care este desenat copacul trece de la un membru la altul al grupului și fiecare elev are posibilitatea să citească ce au scris colegii săi. Această formă de activitate în grup este avantajoasă deoarece le propune elevilor o nouă formă de organizare și sistematizare a cunoștințelor.

CVINTETUL - Metoda cvintetului contribuie la formarea capacității de a rezuma și sintetiza informațiile, de a surprinde complexitatea unor idei, sentimente și convingeri în câteva cuvinte. Cvintetul este o poezie care impune sintetizarea informațiilor/conținuturilor dintr-un text în exprimări clare, care descriu sau prezintă reflecții asupra temei date sau subiectului dat. Este o poezie de 5 versuri a cărei construcție are la bază anumite reguli pe care elevii trebuie să le respecte, iar timpul de întocmire este de 5-7 minute.

Activitatea pornește de la un cuvânt-cheie din lecția zilei respective sau din lecția anterioară, iar elevii, în timpul dat, trebuie să dovedească receptivitatea la cele discutate în clasă, bazându-se pe capacitățile lor de creație.

DIAGRAMA VENN - este constituită din două cercuri care se suprapun parțial, metoda face parte din categoria instrumentelor cognitiv – constructive. Elevii explorează conținutul învățării emițând idei, argumentându-le, exprimând puncte de vedere relevante.

EXPLOZIA STELARĂ (*Starbursting*) - este o metoda de stimulare a creativității, o modalitate de relaxare a copiilor și se bazează pe formularea de întrebări pentru rezolvarea de probleme și noi descoperiri. Similară brainstorming-ului, începe din centrul conceptului și se împrăștie în afară, cu întrebări, asemenea unei explozii stelare.

Avantajele metodelor moderne: transformă elevul din obiect în subiect al învățării; este coparticipant la propria formare; asigură elevului condițiile optime de a se afirma individual și în echipă; dezvoltă gândirea critică; dezvoltă motivația pentru învățare; permite evaluarea propriei activități.

Metodele moderne au tendința de a se apropia cât mai mult de metodele cercetării științifice, antrenând elevii în activități de investigare și cercetare directă a fenomenelor . Utilizarea metodelor interactive în activitatea didactică are ca rezultat creșterea motivației pentru învățare și a încrederii în sine, contribuie la formarea atitudinii pozitive față de obiectele de studiu în școală și asigură condițiile formării capacității copiilor de a interacționa și de a comuni ca, pregătindu-i mai bine pentru activitatea socială.

Cunoașterea strategiilor educației este indispensabilă oricărui cadru didactic care vrea să-și asume responsabilitatea de a răspunde tuturor exigențelor și cerințelor educative ale elevilor care le calcă pragul clasei cu speranța reușitei. Cadrul didactic trebuie să se plieze după fiecare caz, să-și flexibilizeze demersul didactic pentru a satisface cerințele educative ale fiecărui elev luat în parte și ale tuturor la un loc. Prin măiestria și priceperea de care dăm dovadă putem dezvolta creativitatea la elevi, dar putem ajunge și la o autostimulare a creativității.

Bibliografie:

1. Gherguț Alois, Frumos Luciana, 2019 „Educația incluzivă, Ghid metodologic”, Editura Polirom;
2. Gherguț Alois, Frumos Luciana, Raus Gabriela 2016 „Educația specială, Ghid metodologic”, Editura Polirom;
3. Ilie Emanuela, 2008 „Didactica literaturii române,, Iași, Editura Polirom.
4. Crișan Lucia, 2009, „Cadrul didactic. Didactica disciplinelor. Metode, procedee educaționale și noi tehnologii,, Editura Noiembrie.
5. Oprescu Victor, 1983 „Dimensiunea psihologică a pregătirii profesorului,, Craiova, Editura Scrisul românesc.

EVALUAREA ACHIZIȚIILOR ELEVILOR CU DIZABILITĂȚI PRIN INTERMEDIUL JOCURILOR DE TIP ESCAPE

Prof. Toma Mihaela

Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Târgu Neamț

În triada predare-învățare-evaluare, cea din urmă reprezintă o etapă foarte importantă în cadrul traseului educațional al unui copil, cât și pentru o dezvoltare bună, pe toate planurile.

Jocurile de tip escape pot contribui la implementarea unei perspective inovatoare la nivelul școlii, la schimbarea modului în care învățarea și evaluarea erau expuse într-o manieră tradițională, astfel prin răspândirea utilizării jocurilor de calitate se pot găsi soluții eficiente în domeniul educației.

Jocurile de tip escape sunt foarte benefice pentru elevii cu dizabilități, întrucât prin intermediul lor au ocazia să își valorifice propriile cunoștințe teoretice și practice, în rezolvarea unor probleme, implică colaborare în echipă, interacțiune bună între ei, împărtășirea propriilor idei și învață să asculte activ și să respecte și părerea celuilalt în luarea unor decizii la nivelul echipei.

În timpul desfășurării unui joc de tip escape putem identifica emoțiile din viața reală create cu doar o cantitate mică de elemente, la felul în care își pot exprima anumite trăiri, manifestă deschidere și se implică activ, fără a simți frică de evaluare, de nota sau calificativul primit, de faptul că poate fi etichetat într-un anumit fel sau tensiunea și stresul resimțite în momentul în care nu a formulat răspunsul corect, astfel, toate acestea dispar și rămâne doar pasiunea de a participa la un joc, de a se transpune într-un anumit rol, dând frâu liber imaginației, creativității, deschiderii, comunicării, ceea ce dezvăluie o poveste, testează limite și relevă puterea jocurilor.

Joaca și jocurile ne oferă o oportunitate unică de a călători în timp, spațiu, chiar și în noi lumi fără legi ale gravitației, oferind noi semnificații obiectelor obișnuite și potențial de descoperiri uimitoare. Ori de câte ori vezi adulții jucându-se ca copiii și copiii care se joacă ca adulții, înțelegi că jocurile au puterea de a face o schimbare în noi.

Jocurile de evadare se joacă într-un anumit spațiu, special amenajat sau sală de clasă sau mai multe camere cu și unde trebuie să lucreze împreună pentru a găsi indicii, rezolvă puzzle-uri și ca rezultat, scapă din cameră. Jocul poate avea ca durată de timp între 15 minute-1 oră și poate fi jucat de un grup de două până la șase persoane. De cele mai multe ori există un maestru de joc care informează echipa și explică regulile și povestea, monitorizează procesul de joc, oferă indicii suplimentare atunci când sunt solicitate și oprește jocul când timpul se scurge.

Toate jocurile de evadare au o temă educațională reflectată în povestea jocului, un anumit rol pentru jucători, decorul fizic al jocului, la care pot participa și ei în mod direct, puzzle-uri tematice și misiunea supremă pentru ca jucătorii să le îndeplinească.

EXEMPLE DE BUNĂ PRACTICĂ DIN DOMENIUL EDUCAȚIONAL

Prof.inv.presc.Ionita Adina Mihaela,C.S.E.I.,

Or.Valenii de Munte

„Creativitatea nu înseamnă să găsești un lucru, ci să faci ceva din el după ce l-ai găsit.” James Russell Lowell

Creativitatea este o formă superioară a activității umane, fiind un fenomen extrem de complex cu numeroase aspecte, fațade sau dimensiuni. Unii autori definesc creativitatea ca fiind aptitudinea sau capacitatea de a produce ceva nou și de valoare. Pentru alții creativitatea nu este aptitudine sau capacitate, ci proces, prin care se realizează produsul. Sunt unii autori pentru care creativitatea este orice rezolvare de probleme noi. Pentru alții, creativitatea implică realizarea unui produs nou și de valoare pentru societate. Într-un sens mai larg, creativitatea se referă și la găsirea de soluții, idei, probleme, metode care nu sunt noi pentru societate, dar la care s-a ajuns pe o cale independentă. Produsul este nou numai pentru copil. De exemplu rezolvarea unei probleme la *Domeniul Științe* se consideră că este creatoare dacă se realizează pe o cale independentă, chiar dacă modul de rezolvare nu este nou pentru știință. Se presupune că rezolvarea de probleme este creativă în măsura în care satisface una sau mai multe din următoarele criterii:

1. Produsul gândirii prezintă noutate și valoare
2. Gândirea este neconvențională, în sensul că cere modificarea sau respingerea ideilor acceptate anterior
3. Gândirea implică motivație și persistență ridicată
4. Problema așa cum a fost pusă inițial fiind vagă și incorect definită, o parte a sarcinii este însăși formularea problemei

Creativitate se poate numi și capacitatea de a găsi probleme, de a le formula, de a inventa sau de a recunoaște o problemă. În grădiniță aceste metode sunt aplicate la grupă în funcție de nivelul de vârstă și individual al copiilor cu care lucrăm. Trebuie să ținem cont de toate dimensiunile principale ale creativității:

- Procesul de creație
- Produsul creat

- Personalitatea creatoare
- Mediul sau climatul social creativ

După cum se știe, vârsta preșcolară, este perioada care se caracterizează printr-un remarcabil potențial creativ care trebuie fructificat, deoarece recuperările ulterioare vor fi minime. Receptivitatea și curiozitatea copilului, bogăția imaginației, tendința sa către nou, dorința sa de a realiza ceva constructiv, pot fi puse adecvat în valoare prin multiple elemente pozitive în stimularea creativității potrivit vârstei preșcolare.

Pentru a reuși educarea creativității trebuie să știm ce obiective să urmărim. Latura educației care realizează această problemă este educația creativității. Obiectivele acesteia, la vârsta preșcolară sunt :

- ☐ îmbogățirea reprezentărilor despre obiect, fenomen, situații;
- ☐ formarea receptivității față de probleme;
- ☐ însușirea unor modalități de operare a gândirii;
- ☐ însușirea principalelor procedee imaginative;
- ☐ dezvoltarea imaginației reproductive și a imaginației anticipative ;
- ☐ cultivarea spontaneității și independenței;
- ☐ formarea capacității de exprimare a propriilor idei și soluții ;

În grădiniță întreg procesul instructiv- educativ se realizează prin joc. Pentru a stimula creativitatea copiilor folosim metode si materiale diverse, în concordanță cu caracteristicile de vârstă și individuale ale copiilor cu care lucrăm. Metodele utilizate în grădiniță sunt atât clasice cât și moderne. Doar măiestria educatoarei poate transforma orice metodă folosită într-un moment deosebit, încărcat emoțional, în așa fel încât să-l determine pe copilul preșcolar să își folosească gândirea și creativitatea pentru a descoperi informații și lucruri noi.

De exemplu, o metodă activă folosită în grădiniță este jocul de rol, care solicită creativitate și participare intensă, mobilizarea competențelor și a cunoștințelor anterioare și, în egală măsură, improvizație. Jocul de rol este o strategie prin care copiii preșcolari imită personaje din povești sau acțiuni, de exemplu: „De-a bucătării”, „De-a doctorul”, „La piață”, „Scufița Roșie”, „Capra cu trei iezi”. Simularea constă în punerea în scenă a unor situații similare celor din viața reală, copiii își păstrează atitudinile, valorile și nu joacă un personaj, ci interpretează o situație.

Un alt exemplu pentru a stimula creativitatea este povestea cu început dat sau povești libere, după un șir de ilustrații, o jucărie, o siluetă, după o machetă sau planșe. Cu ajutorul acestei metode antrenăm capacitatea de elaborare verbal- expresivă, a imaginației, a inovației, a creativității.

Desenele libere antrenează creativitatea preșcolarului, folosind metode și materiale diverse.

Modelarea cu ajutorul lutului stimulează creativitatea preșcolarului, jocurile de tip puzzle, precum și desenul liber.

Atât acțiunile cât și raportările preferențial ale copiilor nu au desigur numai direcții artistice, ci mii și mii de alte direcții. La fel și creativitatea pe care ele o provoacă. Datoria psihologului este să le descopere, să le inventarieze și să-i catalogheze pe copii în funcție de ele, iar datoria pedagogului este să găsească și alte modalități decât cele clasice ale desenului, muzicii, recitărilor, modelajului, și a altor câteva care, din păcate prea puține s-au adăugat pe parcursul modernizării practicilor pedagogice, să inventeze jocuri, activități, forme de stimulare și de atragere a interesului copiilor care să poată valorifica tocmai ce are mai caracteristic preșcolarul ca vocație, deoarece numai prin dezvoltarea armonioasă a creativității fiecărei persoane se asigură respectarea ritmului maxim de dezvoltare socială.

Pe parcursul procesului de formare a copilului se pot ivi numeroși factori de ambianță care pot stimula sau inhiba dezvoltarea calităților creatoare ale personalității.

Din unele cercetări existente privind influența familiei, rezultă că dezvoltarea personalității creatoare este favorizată de o afecțiune moderată a părinților față de copii, combinată cu încurajarea independenței lor intelectuale și cu crearea de ocazii care să favorizeze dezvoltarea intereselor și aptitudinilor pentru diferite domenii de activitate. Fie că este vorba de familie sau de mediul educațional, printre condițiile care facilitează dezvoltarea conduitei creatoare se pot enumera: limitarea constrângerii și a factorilor care produc frustrare, încurajarea comunicării, a acceptării unui risc rezonabil.

În grădiniță sunt unele condiții și situații specifice care pot duce la dezvoltarea spiritului investigativ, a gândirii divergente, a atitudinii creative. Astfel de condiții și situații pot fi : încurajarea preșcolarilor să pună întrebări, să fie active prin operare cu idei și obiecte, să discute și să dezbată, să facă critici constructive, să folosească tehnici noi. Apariția unei idei noi, creatoare nu este un proces simplu și facil. Ea trebuie să învingă numeroase bariere înainte de a fi realizată în practică.

În concluzie toate activitățile desfășurate de copii în grădiniță conduc spre stimularea și educarea creativității lor, acest lucru nu ar fi posibil fără o bună pregătire a educatoarei.

După A.Haven „oamenii ar fi mult mai creativi dacă li s-ar explica în ce constă , de fapt, noțiunea de creativitate”.

Bibliografie

1. Clegg Brian, Birch Paul, Creativitatea, Editura Polirom, Iași, 2003, pagina 101, 173
2. Roșca Al., Zorgo B., Aptitudinile, Editura Științifică, Bucuresti 1972, pagina 99
3. Roșca Alexandru, Creativitatea generală și specifică, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1981, pagina 16, 17, 19, 103,113
4. Mihaela Roco, Creativitatea individuală și de grup, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București 1979, pagina 15, 17, 33
5. Roșca Alexandru, Psihologia copilului preșcolar, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1968,

Centrul Școlar de Educație Incluzivă, Orașul Vălenii de Munte
Str.Berceni, nr. 42A,
Tel/Fax: 0244281949
e-mail: scspec.valeni@gmail.com

Prof. Diță Iris Ionelia
CSEI, Orașul Vălenii de Munte

OPȚIONAL

MICUL GOSPODAR

AN SCOLAR: 2022-2023

Unitatea de învățământ: Centrul Școlar de Educație Incluzivă, Orașul Vălenii de Munte,

Denumirea opționalului : „Micul gospodar”

Titlul: Opțional la nivelul disciplinei Tehnologii/ Educație tehnologică și aplicații practice

Clasa : I- IX a

Durata: 1an școlar

Nr.ore pe săptămână: 1 h/ saptamana

Propunător : **Prof. Diță Iris Ionelia**

Abilitatea pentru susținerea cursului:

- Atestat –Asigurarea Calității în Unitățile Școlare,
- Certificat de Absolvire-Formator,
- Certificat de Absolvire-Mediator Școlar,
- Certificat de absolvire –Consilier vocational,
- Certificat de Absolvire-Pedagog de Recuperare,
- Diplomă de absolvire a Școlii Postliceale de Specialitate Agent Agroturism Montan.

CUPRINS

- ❖ Motivația
- ❖ Cuvinte cheie
- ❖ Introducere
- ❖ Ipoteză
- ❖ Notă de prezentare

- ❖ Competențe generale
- ❖ Competențe specifice și exemple de activități de învățare
- ❖ Conținuturi asociate competențelor
- ❖ Activități de învățare
- ❖ Valori și atitudini
- ❖ Sugestii metodologice
- ❖ Resurse materiale
- ❖ Modalități de evaluare
- ❖ Planificare calendaristică
- ❖ Bibliografie
- ❖ Anexe (acte doveditoare)

MOTIVAȚIA

Întrebări de genul: "Ce te faci când vei fi mare? sau replici ca: "Mă joc de-a brutarul",ș.a. sunt frecvente .

În acest sens îmi propun:

- să dezvolt personalitatea și creativitatea, ca factori de mediu de educație și primii pași spre meserie;
- să dezvolt asimilarea de cunoștințe mereu noi.

CUVINTE CHEIE

- Personalitate
- Meserie
- Profesie
- Muncă
- Joc.

INTRODUCERE

După ce trec de jocurile copilăriei, copiii încep să nu mai știe atât de bine ce vor să fie când vor fi mari. De aceea, prezentarea și explorarea informațiilor de bază pentru muncă și meserii vor fi valoroase pentru vârsta lor, constituindu-se într-un fundament al alegerilor viitoare.

IPOTEZĂ

Presupunem că metodele variate de explorare a informațiilor despre meserii vor avea un rezultat diferit de percepție și înclinație a elevilor pentru o anumite meserie.

NOTĂ DE PREZENTARE

Fericit, ori nefericit, omul are nevoie de alt om,
căci nu trăiește decât pe jumătate când trăiește doar pentru el!”

(Jacques Delille)

Fiecare copil este diferit, acest lucru este exact ceea ce îl face să fie special.

Există câteva lucruri esențiale, comune tuturor copiilor: toți au nevoie de dragoste, de securitate, hrană bună și exercițiu. Fiecare copil are nevoie să se simtă protejat și acceptat, are nevoie ca ceilalți să-l placă. Fiecare micuț simte nevoia să fie călăuzit. Toți copiii cresc și se dezvoltă după același model. Ceea ce diferă este ritmul personal al fiecăruia.

Pornind de la trebuințele copiilor, puteam încerca o definiție a meseriei de dascăl: dragoste pentru copii, respect față de interesele și capacitățile copiilor, capacitatea de a implica elevii, conștient și activ, în activitățile de învățare, precum și în alte tipuri de activități educative, de responsabilizare socială și de voluntariat, încredere în capacitățile copiilor și încurajarea lor permanentă, disponibilități de comunicare, afectivitate, colaborare, plăcerea de a călători în lumea basmelor și a poveștilor, dragoste pentru poezie, plăcerea de a te mișca, de a dansa, disponibilitatea de a te juca alături și cu copilul, capacitatea de a respecta libera opțiune a copiilor.

Profesionalismul dascălului se manifestă în alegerea celor mai potrivite căi și mijloace pentru a face accesibilă înțelegerea cunoștințelor predate, priceperea de a organiza sub diferite forme activitățile propuse, capacitatea de a înțelege copilul, de a-l sprijini și încuraja atunci când este cazul. Pentru a asigura dezvoltarea socio-emoțională a copiilor, este necesar ca întreaga activitate

să cuprindă activități, acțiuni sau elemente care să asigure formarea și dezvoltarea la copii a abilităților de interacțiune cu adulții, cu copiii de vârste apropiate, de a accepta și respecta diversitatea, formarea comportamentelor prosoziale (formarea autonomiei personale dar și a autonomiei sociale).

Responsabilizarea copiilor este o aptitudine ce trebuie învățată, iar dascălul are un rol esențial în acest sens. Acesta trebuie să fie dispus să acorde libertatea copilului pentru: a lua decizii; a demonstra că pot face un lucru, a învăța din propriile greșeli. Învățarea și însușirea responsabilității ajută la maturizarea copilului și reprezintă o poartă deschisă către succes.

Responsabilitatea își are influența în multe părți din dezvoltarea copilului. Îl ajută să fie autonom, să se descurce pe propriile puteri, să nu depindă de ceilalți. Un copil responsabil câștigă încrederea celor din jur, a părinților, prietenilor și este o persoană pe care te poți baza fără ezitare. În cadrul orelor de **optional**, copiii sunt familiarizați cu regulile ce trebuie respectate și urmate cu conștiinciozitate. Astfel ei devin responsabili cu ordinea și curățenia, cu îngrijirea plantelor, cu distribuirea anumitor materiale, să coasă, să țeară (am zece mini războaie, cu ajutorul cărora putem confecționa semne de carte și alte obiecte decorative) vor învăța să pregătească anumite feluri de mâncare, să aranjeze masa pentru musafiri, dar vor avea ocazia în cadrul parteneriatelor încheiate cu instituțiile ce desfășoară activități în domeniile mai sus menționate să se familiarizeze concret cu diferite activități gospodărești.

Noi, cadrele didactice avem nobila misiune de a-i forma pe copii în spiritul acestor valori umane care să le permită o bună integrare în societate.

Organizarea unor activități extrașcolare (optionale) prin care școlarii să contribuie, după puterile lor, la creșterea calității vieții în comunitatea în care trăiesc, are nenumărate avantaje din punctul de vedere al educației. Acestea sunt: împletirea teoriei cu practica, elevii constatând că ceea ce învață la școală poate fi aplicat în cadrul unei acțiuni concrete, acțiunile dezvoltă la copii responsabilitatea și sensibilitatea față de semenii lor, se creează legături la nivelul comunității, se stimulează gândirea critică, se educă percepția multiculturalității, se dezvoltă stima de sine și devotamentul pentru ideile civice.

Copiii, de cele mai multe ori sunt considerați prea mici pentru a-și asuma responsabilități, dar dacă li se oferă ocazia, ei pot deveni chiar un model pentru cei mari, ca vârstă sau ca statut în comunitate. Aceștia sunt creativi, activi, optimiști, visători și manifestă un entuziasm molipsitor, care poate antrena alți membri ai comunității în procesul de schimbare.

Prin activitățile desfășurate ,copiii sunt sensibilizați de anumite probleme sociale, fie prin grija față de copiii mai mici sau față de bătrâni, sunt stimulați în dorința de a-și ajuta semenii, de a socializa. Prin acțiunile optionale (voluntare) desfășurate la această varstă crește încrederea în sine, simțindu-se folositor pentru cei din jur.

Ceea ce este cel mai important este că vor învăța de mici să îi ajute pe cei care au nevoie de sprijin, fără a aștepta în schimb beneficii materiale, mulțumirea sufletească fiind infinit mai mare decat orice recompense pe care le-ar primi.

Acest opțional are în vedere „ Promovarea,integrarea și susținerea dezvoltării persoanelor cu dizabilități și a familiilor lor” prin parteneriate care la sfârșitul școlarizării le vor oferi posibilitatea acestor copiii să obțină servicii(locuri de muncă) corespunzătoare care să le permită atingerea potențialului lor maxim.

Acest lucru se poate realiza în instituțiile de educație specială unde ai ocazia să cunosti o altă față a sistemului de educație, bazat pe programe special adaptate copiilor cu diferite deficiențe. Scopul fiind acela de a sprijini integrarea copiilor cu dizabilități, de a crea o punte de legătură între aceștia și restul comunității, și de a reduce riscul excluziunii sociale.

Astfel de experiențe te învață că a dăruii înseamnă să fii OM, la urma urmei ce înseamnă „omenia”, dacă nu încercăm să fim alături de oamenii care au nevoie de noi, dacă nu ne străduim să aducem zâmbetul pe chipul unor copii cu dizabilități, să încercăm să-i facem să se simtă cât mai normali,folositori și să-i ajutăm să capete încredere în sine.

Omenia înseamnă bunătate și generozitate.

Pe lângă dezvoltarea intelectuală un rol foarte important îl ocupă și cea a formării și dezvoltării deprinderilor practice însușite în general prin materia „ educație tehnologică “ . Deoarece accentul cade în mare parte pe educația intelectuală în programa școlară, am introdus ca și materie opțională “ Micul gospodar “, care are la bază activități de dezvoltare a deprinderilor și abilităților gospodărești.

Activitățile și modul de viață al copiilor diferă, ceea ce presupune necesitatea familiarizării cu aspecte legate de „viața ”.Pregătirea micului dejun, reutilizarea unor materiale din natură, sunt doar câteva aspecte cu care copiii iau contact. De aceea este nevoie ca și în școală elevii să ia parte la activități care-i pregătesc pentru realizarea corectă a acestora.

Muncind în echipă vor fi mai comunicativi, vor stabili relatii de colaborare, vor învăța să prețuiască munca și valoarea ei.

Pe lângă acestea, rolul școlii este și acela de a forma simțul estetic, de a dezvolta abilități de menținere a curățeniei, de protecție a mediului înconjurător, obiective urmărite și prin activitățile planificate pentru acest opțional.

Activitățile gospodărești le oferă posibilitatea de a stabili relații de colaborare și de a învăța să prețuiască munca și valoarea ei.

COMPETENȚE GENERALE

1. Realizarea prin activități practice a unor produse utile și/sau de lucrări estetice pentru activități curente și valorificarea acestora,
2. Promovarea unui mediu tehnologic favorabil dezvoltării durabile,
3. Identificarea intereselor și aptitudinilor pentru diferite meserii în concordanță cu dezvoltarea psihointelectuală și cu cererea de pe piața forței de muncă.

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

- 1.1. Descoperirea diferitelor materiale de lucru și proprietățile acestora;
- 1.2. Utilizarea optimă a instrumentelor de lucru specifice;
- 1.3. Familiarizarea cu tehnici de lucru specifice;
- 2.1. Exersarea de tehnici cât mai variate pentru realizarea unor activități;
- 2.2. Identificarea etapelor de realizare a unui produs finit;
- 2.3. Confectionarea produselor simple, utile și originale;
- 3.1. Familiarizarea cu atmosfera de lucru în echipă: interese, opinii, ajutor, satisfacție;
- 3.2. Cooperarea în echipe pentru realizarea unor componente ale lucrării;
- 3.3. Manifestarea echilibrului în conduita competițională și cooperantă;
- 3.4. Găsirea soluțiilor optime în alegerea diferitelor meserii în concordanță cu cererea

de pe piața forței de muncă.

CONȚINUTURI ASOCIATE COMPETENȚELOR

1. Să utilizeze tehnici simple de construcție a unor produse diferite,
2. Să utilizeze tehnicile de lucru în vederea confecționării de obiecte pentru decorare,
3. Unelte, materiale utilizate în gospodărie, să utilizeze produse alimentare în condiții adecvate de igienă,

ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

- sortarea materialelor pentru a fi folosite;
- identificarea proprietăților materialelor, înraport de proveniență și compoziție;
- familiarizarea cu tehnici diferite,
- exerciții-joc de mânuire a diferitelor instrumente;
- utilizarea tehnicilor: croire, tăiere, coasere
- confecționarea unei mănuși de bucătărie din material textil adecvat
- confecționarea șorțului de bucătărie din material textil
- realizarea de componente ce vor întregi lucrările;
- colaborarea, acceptarea colaborării, a diferențelor de stil de muncă, de gusturi estetice;
- identificarea procedeele folosite pentru păstrarea igienei în alimentație (termen valabilitate, păstrare în condiții corespunzătoare)
- respectarea unor norme de protecție și de prevenire a unor accidente)
- identificarea consecințelor negative ce pot apărea ca urmare a nerespectării normelor de igienă în alimentație.
- prezentarea lucrărilor în cadrul unor expoziții;
- organizarea de acțiuni caritabile, oferire de daruri;
- schimburi de experiențe cu alți elevi;
- acțiuni de înfrumusețare a camerelor elevilor;
- alcătuirea de albume, portofolii.

VALORI ȘI ATITUDINI

1. Respect față de cultură și tradițiile românești,
2. Prețuirea efortului propriu creativ,
3. Manifestarea inițiativei și a disponibilității de a aborda sarcini variate,
4. Toleranță și flexibilitate în cadrul schimbului de idei în diferite situații de învățare,
5. Implicarea activă în toate momentele lecției.

SUGESTII METODOLOGICE

- explicația,
- demonstrația,
- conversația ,
- exercițiul,
- jocul didactic,
- problematizarea,
- proiectul,
- învățarea prin descoperire.

RESURSE MATERIALE

- cărți, broșuri, albume de artă populară și meșteșuguri,

MODALITĂȚI DE EVALUARE:

- probe orale,
- probe practice,
- concursuri,
- expoziții,
- portofoliul,
- târg de produse,
- observarea sistematică,
- autoevaluarea.

PLANIFICARE CALENDARISTICĂ

Nr. crt.	Unități de învățare	Compe-tențe	Conținuturi	Obs.
1.	Descoperirea diferitelor materiale de lucru și proprietățile acestora;	1.1 1.2.	➤ Materiale, ➤ Proprietăți, ➤ Recapitulare, ➤ Evaluare.	
2.	Utilizarea optimă a instrumentelor de lucru specifice;	2.1 2.2 2.3	➤ Mod de utilizare, ➤ Scopul utilizării, ➤ Curățarea și întreținerea, ➤ Recapitulare, evaluare	
3.	Familiarizarea cu tehnici de lucru specifice; Dezvoltarea simțului practic-gospodăresc și estetic.	3.1 3.2 3.3	➤ Tipuri de activități gospodărești. ➤ Etapele desfășurării diferitelor tipuri de activități, ➤ Măsuri de de protecție și siguranță specifice, ➤ Recapitulare, evaluare ➤ Utilizarea diverselor materiale pentru obținerea de produse noi;	

			➤ Identificarea unor soluțiilor de valorificare a produselor, în situații noi.	
--	--	--	--	--

BIBLIOGRAFIE

- ❖ **Proiectul CRED – Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți/ Activitate ---**
1.3.2. Proiectarea unei programe de opțional ,
- ❖ Diaconu, Mihai, Îndrumător pentru lecțiile de abilități practice, Ed.Petron, București,
- ❖ Cerghit, I. (coord.), (1988), Perfecționarea lecției în școala modernă, Ed. Didactică și pedagogică , București;
- ❖ Cosmovici A., (1998), Psihologie școlară, Ed. Polirom, Iași;
- ❖ Cucos Constantin, (2006), Pedagogie, Ed. Polirom, București;
- ❖ Verza, E., (1993), Psihologia vârstelor, Ed. Hyperion, București;
- ❖ Vrașmaș, T., (2004), Școala și educația pentru toți, Ed. Miniped, București
- ❖ Șchiopu, U. (coord), (1997), Dicționar de psihologie, Ed. Babel, București;

PROIECTAREA DEMERSULUI DIDACTIC ÎN CAZUL ELEVILOR CARE PREZINTĂ DIFICULTĂȚI DE ÎNVĂȚARE – PERSPECTIVE

Prof. Tîrșu Ancuța-Roxana

Consider că activitatea didactică propriu-zisă, cea care se desfășoară la clasă, în mijlocul elevilor, este cea mai importantă etapă a învățării, a formării competențelor prevăzute de programa școlară, însă cred că este esențial să se proiecteze în prealabil, atent, creativ și realist un demers didactic eficient, care să conducă la formarea competențelor în mod integrat. Proiectarea demersului didactic pornind de la unitatea de învățare oferă profesorului avantajul de a avea o imagine de perspectivă atât a materiei pe care o va predă, cât și a conținuturilor și a competențelor ce urmează a fi formate și dezvoltate prin intermediul unității de învățare respective, având astfel un caracter unitar. De asemenea, se poate vorbi și de un caracter reglator, deoarece cadrul didactic poate interveni cu propriile corecții impuse de situațiile apărute pe parcursul activităților de predare-învățare desfășurate, adaptându-se în permanență la nivelul și nevoile elevilor, recunoscând și respectând unicitatea clasei. Prin urmare, putem vorbi și de o optimizare a procesului de învățare prin alegerea prealabilă a resurselor educaționale (materiale): inplanșe, imagini, filmulețe educative.

Avantajele proiectării demersului didactic pe baza unităților de învățare sunt multiple, iar printre acestea se pot aminti: formarea unor aptitudini concrete prin gruparea conținuturilor pe unități de învățare tematice; unitățile pot fi grupate pe o anumită temă, acest lucru aducând elevilor o perspectivă unitară, complexă, ușurându-le învățarea unor termeni noi care țin de o temă sau ajutându-i să se familiarizeze cu anumite idei care se repetă în textele grupate tematic (de exemplu, idei reflectate pe tema „Școală” sau „Familie”) pe care apoi le pot prelua și folosi în propriile scrieri. Un alt avantaj ar fi oferirea unei perspective clare, pe parcursul unui an școlar, asupra relației dintre unități, asupra competențelor ce vor fi dezvoltate sau formate (daca, de exemplu, profesorul realizează, în urma evaluării unei unități că anumite competențe nu au fost foarte bine asimilate poate reveni asupra unității respective, adăugând anumite activități pentru consolidare). De asemenea, alte avantaje ar fi : abordarea diferențiată, individualizarea învățării în raport cu ritmul de asimilare al elevilor, învățarea activă prin care elevul își fixează mai bine noțiunile, dezvoltarea gândirii strategice, abordarea actului didactic în manieră holistică, fiind o bună

oportunitate pentru descoperirea stilului potrivit de învățare al elevilor, preferința lor pentru anumite tipuri de texte, exerciții sau metode de lucru.

Pentru a realiza **un demers didactic eficient**, pornesc întotdeauna de la programa școlară, pentru a urmări competențele generale și pe cele specifice, iar, ulterior **adaptez** competențele pentru copiii cu deficiențe în învățare, simplificându-le și acordându-le o rubrică specială în planificare. Consider manualul drept un auxiliar, un instrument al elevilor (utilizez textele propuse, întrucât le consider interesante și actuale) și-l utilizez, mai ales datorită **suportului vizual atât de necesar elevilor cu dificultăți de învățare**, apoi am în vedere grupul de elevi, contextul de învățare și particularitățile acestora. Noua programă școlară este deosebit de eficientă, deoarece îmi selectez competențele specifice direct, le adaptez pentru **elevii cu CES**, considerând că ele sunt realist formulate și se pot atinge prin alegerea activităților potrivite. Acolo unde activitățile propuse mi se par nepotrivite pentru elevii mei, gândesc, asociez și combin altele, astfel încât să ajung de la un nivel ușor, intermediar, spre dificil, respectând principiul concentric, iar noțiunile gramaticale le inserez în cadrul orelor de literatură, pornind de la texte literare. Ulterior, determin conținuturile vizate pentru fiecare unitate de învățare, deoarece este important să le ating pe toate, stabilind succesiunea parcurgerii unităților de învățare. Consider ca este important să stabilesc cât de relevante sunt conținuturile în raport cu competențele vizate și să realizez o corelație competență - activitate - resurse - evaluare.

Evaluarea este extrem de importantă în proiectarea demersului didactic, deși este adesea ușor neglijată, mai ales în cazul elevilor care prezintă dificultăți de învățare, deoarece știm că produce emoții și mai puternice, **iar elevul cu CES** se poate simți incapabil, dar dacă evaluarea este gândită ca parte integrantă în demersul didactic, elevul nu va fi stresat.; ea este, de fapt, cea care indică finalitățile actului didactic, ea confirmă dacă proiectarea didactică și demersul în sine au avut succes în atingerea competențelor. În realizarea demersului didactic, am în vedere evaluarea continuă, formativă pentru că ea oferă un feedback direct, rapid, cu posibilitate de optimizare, dar includ de fiecare dată și diverse metode de evaluare sumativă în context formal și non-formal (de exemplu: portofoliul individual sau colectiv, proiecte și activități culturale/concursuri), am selectat texte suport cu o aplicabilitate adecvată clasei, am implicat elevul într-o învățare activă prin activități de tipul: știu- vreau să știu- am învățat, am integrat noile tehnologii (prin activități interactive cu feedback imediat).

Consider că fiecare profesor trebuie să își pună anumite întrebări înaintea proiectării propriilor activități didactice: *Ce urmează să fac?*, *De ce?*, *Pentru cine?*, *Cum?*, *Ce resurse am la dispoziție?*, *Care este timpul alocat?*, *Ce am realizat?*, *Ce aspecte se cer a fi îmbunătățite?* Această abordare conduce la asigurarea randamentului școlar crescut în rândul elevilor și, implicit, la succesul demersului didactic care se măsoară, în final , prin competențele cheie pe care elevii reușesc să le asimileze.

Surse bibliografice:

Suport de curs CRED, 2021

Vistian Goia , Didactica limbii și literaturii române, Dacia Educațional, 2008

PARTENERIATUL ȘCOLII INCLUZIVE CU FAMILIA – FACTOR ESENȚIAL AL INTEGRĂRII ÎN ȘCOALĂ ȘI ÎN SOCIETATE A COPILULUI CU CES

Prof. Soare Natalia Nicoleta, C.Ș.E.I.

Orașul Vălenii de Munte, Prahova, România

În contextul creșterii constante a numărului de copii cu nevoi speciale, conceptul de parteneriat educațional în favoarea copilului cu CES reprezintă punctul de sprijin al întregii structuri a pedagogiei speciale. Acest tip de parteneriat este un proces încadrat în actul învățământului adresat tuturor copiilor, acesta prinde contur în perioada preșcolarității, dând tonul activităților parteneriale ulterioare. Parteneriatele educaționale se constituie astfel prin efortul fiecărui agent/actor educațional - familie restrânsă și extinsă, instituție preșcolară/școlară, centre comunitare de socializare, culturale, sportive, autorități de diferite niveluri, componente ale sectorului asociativ etc. Agenții educaționali elaborează tactici, strategii, tehnici, metode, procedee de asistare a copiilor în efortul lor de integrare în instituția de învățământ și în societate, creându-le condiții favorizante de valorificare și valorizare a potențialului fizic, intelectual, spiritual.

Principala componentă a parteneriatului educațional în favoarea copilului cu CES este familia acestuia, primul grup social din care face parte. Copilul împarte cu ceilalți membri ai familiei o istorie și o cultură comune, sentimente și trăiri inedite, idealuri și aspirații transmise din generație în generație, obiceiuri și tradiții unice și definitorii pentru grupul social respectiv, ca entitate distinctă în cadrul a ceea ce numim societate umană. Familia este primul și cel mai eficient educator al copilului, ei revenindu-i responsabilități primordiale, precum asigurarea continuității reproductive, culturale, spirituale, satisfacerea nevoilor de socializare, fundamentarea aspirațiilor spre progres continuu, transmiterea din generație în generație a experienței acumulate pe parcursul anilor, toate acestea fiind posibile prin menținerea în stare funcțională a efortului de educare și instruire a copiilor.

Părinții și membrii familiei trebuie învățați ce și cum să întreprindă în susținerea eforturilor depuse de psihopedagogii și profesorii din instituția incluzivă. Specialiștii consideră că relația instituției integratoare cu familia elevului integrat este la fel de importantă pentru succesul educației incluzive ca și buna organizare a asistenței psihopedagogice, acordată acestor elevi. De

familie depinde, de asemenea, capacitatea copilului de a extrapola cele învățate în mediul său familial asupra colectivităților în care va trebui să se integreze - grădiniță, școală, grup profesional, societate. Pentru a se achita cu succes de datoria de a spijini copilul, nu este suficient ca părinții să se conducă doar de experiența educativă, transmisă de generațiile în vârstă, ci este necesară o ajustare creativă a acestei experiențe la cerințele și exigențele timpurilor moderne. Părinții trebuie să accepte ideea instruirii continue, în urma căreia să înțeleagă mai bine ce au de făcut pentru a satisface nevoile educative reale ale acestora, nevoi care evoluează odată cu trecerea timpului

Apariția unui copil cu nevoi speciale într-o familie reprezintă un stres substanțial, indiferent de pregătirea părinților sau nivelul material, stres amplificat și de o serie de alte probleme, printre care: reducerea drastică a bugetului familiei, deoarece unul dintre părinți trebuie să renunțe la serviciu pentru a sta cu copilul; destrămarea relațiilor sociale anterioare; renunțarea la activitățile obișnuite; lipsa asistenței psihologice în vederea depășirii situației etc. La originea acestei atitudini se află, de multe ori, sentimentul de vină falsă față de dizabilitatea copilului, necesitatea de a și-o ispăși prin sacrificiu personal, dar și de a justifica oarecum propriile eșecuri în viață.

Se știe că potențialul de dezvoltare al copiilor cu dizabilități severe și profunde este redus, progresul lor, cel puțin în faza incipientă de instruire, practic este insesizabil. Fără o susținere din partea specialiștilor, părinții unor asemenea copii vor fi descurajați, își pot pierde din elanul atât de necesar pentru a asigura continuitatea școală-familie a procedurilor educaționale. Accentul trebuie să se pună nu pe ceea ce încă nu poate să facă copilul, ci pe ceea ce a învățat deja să facă.

Atitudinea cadrelor didactice față de familiile care îngrijesc copii cu dizabilități trebuie să fie extrem de delicată și grijulie, având ca scop suprem instaurarea unui climat armonios, de susținere reciprocă între membrii acestora. Pentru a rezista în fața sarcinilor multiple, a greutăților cotidiene, părinții au nevoie de asistență psihologică specializată. Iată de ce specialiștii trebuie să acorde atenție nu numai copiilor, dar, în egală măsură, și părinților, încadrându-i în programe individuale sau colective, desemnând voluntari pregătiți să-i înlocuiască temporar pe durata zilei, când au de soluționat problemele familiei sau personale.

Capacitățile copiilor cu dizabilități severe și profunde se manifestă lent și doar în condiții adecvate. Situația este de așa natură, încât se impune, întâi de toate, greutățile prin care trec aceștia și, de regulă, mulți dintre părinți nu au răbdarea necesară pentru a ajunge să se bucure de succesele copiilor. Ține de datoria specialistului să le mențină interesul și speranța de mai bine în ceea ce

privește evoluția copilului. Succesul va veni doar dacă relația specialist-părinte se va baza pe încredere reciprocă, pe conștiința clară a faptului că împreună orice problemă poate fi soluționată.

Parteneriatul familie-instituție de învățământ este benefic pentru ambele părți - părinții învață de la cadrul didactic cum să-și educe copilul pentru a-i satisface nevoile speciale, iar cadrul didactic află de la părinți informații despre copil, necesare pentru elaborarea de programe individuale de recuperare sau instruire. Totodată, părintele implicat devine un voluntar activ și dezinteresat, gata la prima solicitare să asiste pedagogul în activitățile curriculare și, mai ales, extracurriculare. Educația își poate atinge scopul doar dacă se asigură continuitatea efortului inițiat în școală sau în grădiniță, efectul se va face simțit mai rapid atunci când cadrele didactice și părinții acționează ca o echipă care are aceleași scopuri, își pune în valoare capacitatea de mobilizare asupra acelorași sarcini minime, medii, maxime și finale. Eforturile cadrelor didactice, ale altor membri ai echipei multidisciplinare vor fi minimalizate, dacă activitățile din cadrul școlii, al altor instituții de recuperare nu vor fi continuate și dezvoltate în familie, locul în care copilul cu CES se află în cea mai mare parte a zilei. A susține copilul înseamnă a avea încredere în potențialul lui de schimbare în bine, de dezvoltare, a-l accepta așa cum este, a-l încuraja să persevereze în activitatea sa școlară și de recuperare nu pentru că în starea în care se află nu ar prezenta valoare, ci pentru că „poate mai mult de atât”. Un pas important pe calea progresului este formarea la copil a unei înalte autoaprecieri, a demnității umane.

Cea mai importantă particularitate a parteneriatului „școală incluzivă - părinți” constă în faptul că acestora li se acordă rolul central în luarea deciziilor privind tipurile, formele, modalitățile de asistență psihopedagogică și recuperare acordată copilului. Școala (integratoare/incluzivă) și cadrele didactice trebuie să creeze un mediu benefic pentru implicarea familiei în recuperare, adaptarea socială și integrarea socioprofesională a propriului copil cu cerințe educative speciale, prin:

- solicitarea tuturor familiilor să participe la elaborarea și aplicarea programului educațional și terapeutic-recuperator al copiilor lor;
- recunoașterea cerințelor și drepturilor familiilor de a alege dacă, când, cum și în ce măsură pot participa la cât mai multe activități terapeutice, pentru continuarea lor acasă;
- includerea familiilor, în mod obișnuit și consecvent, în schimbul de informații despre copil;
- identificarea resurselor din cadrul școlii pentru a sprijini activitățile părinților;

- anunțarea părinților în legătură cu activitățile propuse în programul terapeutic recuperator și completarea lui la solicitările părinților;
- informarea părinților despre schimbările survenite în cadrul programului;
- acceptarea feedback-ului primit de la părinți drept informații care trebuie comunicate și nu ca laudă sau critică.

Un parteneriat viabil și rezultativ dintre familie și instituția educațională ține cont de aceste aspecte. Cadrul didactic își asumă rolul de inițiator al parteneriatului cu familia, implicând-o în toate activitățile curriculare și extracurriculare la care participă copilul.

Fundamentul pe care se construiește „edificiul” parteneriatului familie – instituție educațională este unitatea de valori, de scopuri, de finalități, iar „aliajul” care cimentează acest parteneriat este format din gândire pozitivă, dragoste necondiționată față de copil, toleranță, înțelegere clară a rolurilor, încredere reciprocă, comunicare deschisă și, abia în ultimul rând, din suportul material acordat de familie, acesta nefiind obligatoriu pentru bunul mers al activităților parteneriale.

Bibliografie

1. Agheană, V., *Noi perspective în educația copiilor cu deficiență mintală*, în Studii de psihologie pozitivă, Editura Universitară, București, 2015.
2. Popovici, D.V., *Orientări teoretice și practice în educația integrată*, Ed. Universității Aurel Vlaicu, Arad, 2007.
3. Racu, A., Popovici, D.V., *Psihopedagogia integrării*, Tipografia Centrală, Chișinău, 2014.

PARTENERIATUL ȘCOALĂ-FAMILIE PENTRU ASIGURAREA REUȘITEI ȘCOLARE

Toma Ramona - Claudia, profesor - educator

Centrul Școlar de Educație Incluzivă, Comuna Filipeștii de Târg, județul Prahova

Școala este instituția socială în care se realizează educația organizată a tinerei generații. Ea este factorul decisiv pentru formarea unui om apt să contribuie la dezvoltarea societății, să ia parte activă la viață, să fie pregătit pentru muncă. Procesul de învățământ este cel care conferă școlii rolul decisiv în formarea omului. Misiunea școlii este aceea de a contribui la realizarea idealului educativ impus de cerințele vieții sociale. Procesul de educație din cadrul școlii este îndrumat și condus de persoane pregătite în mod special pentru a sigura reușita școlară.

Fără sprijinul activ al părinților, școala nu poate realiza obiectivele educaționale stabilite, oricât de competenți ar fi educatorii.

Părinții trebuie să cunoască, să devină conștienți de influența pe care o exercită prezența lor în viața copilului, să fie convinși că educația dată copilului, pentru societatea actuală este diferită de cele precedente, că societatea viitoare va fi diferită de cea actuală, iar copilul trebuie pregătit corespunzător.

Educația este cea care desăvârșește ființa umană, educația pe care copilul o primește în familie, în școală și de la comunitate.

Aspirațiile, rezultatele și sprijinul social și familial constituie trei aspecte ale unei interacțiuni dinamice între copilul individual și cercul său imediat.

Implicarea părinților joacă un rol semnificativ în cadrul intervenției școlare.

Acțiunile care implică părinții produc o schimbare în ambientul familiei și cresc aspirațiile, atât ale părinților pentru copiii lor, cât și ale copiilor înșiși.

Mediul familial este primul mediu educativ și socializator pe care îl cunoaște copilul și a cărui influență îi marchează esențial dezvoltarea ca individ. Legătura copilului cu familia este extrem de puternică și de neînlocuit.

Familia exercită o influență deosebit de adâncă asupra copiilor. O mare parte despre cunoștințele despre natură, societate, deprinderile igienice, obișnuințele de comportament, elevul le datorează educației primite în familie. Rolul familiei este foarte important în dezvoltarea copilului din punct de vedere fizic, intelectual, moral estetic, ș.a.. Ca prim factor educativ, familia oferă copilului aproximativ 90% din cunoștințele uzuale (despre plante, animale, ocupațiile oamenilor, obiectelor casnice), familia este cea care ar trebuie să dezvolte spiritul de observație, memoria și gândirea copiilor. Copilul obține rezultatele școlare în funcție de modul în care părinții se

implică în procesul de învățare. Părinții trebuie să asigure copilului cele necesare studiului, trebuie să-și ajute copilul la învățătură. Acest ajutor trebuie însă limitat la o îndrumare sau sprijin, nefiind indicat să se efectueze tema copilului. Cu timpul părinții se vor limita la controlarea temei de acasă și a carnetului de note. Deci, atitudinea părinților trebuie să fie una de mijloc: să nu-l ajute prea mult pe copil, dar nici să ajungă să nu se intereseze deloc de rezultatele acestuia.

Tot în familie se formează cele mai importante deprinderi de comportament: respectul, politețea, cinstea, sinceritatea, decența în vorbire și atitudini, ordinea, cumpătarea, grija față de unele lucruri încredințate. Toate acestea reprezintă de fapt ilustrarea cunoscutei expresii „a avea cei șapte ani de-acasă”. Un elev fără „cei șapte ani de-acasă” va crea mereu probleme chiar și ca viitor adult. Aici trebuie reamintit că, în general, elevii nu primesc în cadrul școlii nici un exemplu sau sfat negativ, toate acestea influențându-l în afara școlii. Din cele 24 de ore ale unei zile, elevul este la școală 5 – 6 ore, de restul timpului fiind responsabilă familia elevului. Uneori părinții uită că trebuie să facă front comun cu profesorii, deoarece și unii și alții nu doresc decât dezvoltarea armonioasă a elevului, educarea și îmbogățirea cunoștințelor acestuia. A fi părinte este ceva înnăscut, acest sentiment aflându-se în noi în stare latentă. Se întâmplă totuși ca ceea ce consideră părinții a fi o măsură corectă pentru copilul lor într-o anumită situație, să nu fie tocmai ceea ce are nevoie copilul în acel moment. De aici apar conflictele, rupturile dintre membrii familiei, renunțarea la intervenții din partea părinților care sunt depășiți de situație.

Una dintre cele mai importante preocupări ale familiei și un punct comun pe care îl are aceasta cu școala este orientarea școlară și profesională. Cei mai mulți părinți sunt bine intenționați în alegerea unei școli sau unei profesii pentru fiul sau fiica lor. Dar, de multe ori, buna intenție și buna credință sunt tocmai sursele greșelilor lor deoarece acestea nu țin loc de competență și de pricepere. Greșelile părinților decurg uneori și din prea marea dragoste pe care o poartă copiilor.

De aceea între familie și școală trebuie să existe o permanentă colaborare care se poate realiza prin vizite reciproce, ședințe și lectorate cu părinții.

Un parteneriat familie-școală este relația cea mai profitabilă pentru toți cei ce participă la acest demers. Parteneriatul va fi eficient dacă fiecare parte va reține că același subiect este copilul nostru și școlarul nostru.

Cadrele didactice află cum este fiecare copil, în ce mod ajunge mai repede la succes, ce îl interesează și-l pasionează, iar părinții vor cunoaște în ce momente să-l susțină pe școlar, în ce fel să-l motiveze și să-l ajute.

Școala este instituția socială în care se realizează educația organizată a tinerei generații. Ea este factorul decisiv pentru formarea unui om apt să contribuie la dezvoltarea societății, să ia parte activă la viață, să fie pregătit pentru muncă. Procesul de învățământ este cel care conferă școlii rolul decisiv în formarea omului. Misiunea

școlii este aceea de a contribui la realizarea idealului educativ impus de cerințele vieții sociale. Procesul de educație din cadrul școlii este îndrumat și condus de persoane pregătite în mod special pentru acest lucru.

Menirea școlii nu este numai de a înzestra elevii cu un bagaj de cunoștințe cât mai mare, ci și de a stimula calitatea de om.

Școala a rămas punctul de pornire al orientării școlare și profesionale prin acțiuni de informare asupra posibilităților de continuare a studiilor, de detectare a intereselor profesionale și a aptitudinilor, de discutare a criteriilor după care elevii își decid viitorul și ponderii de implicare a părinților în alegerea școlii și a profesiei pe care copiii lor o vor urma, dacă profesia aleasă este cea dorită de copil și dacă aceasta din urmă are disponibilități intelectuale.

În viață nimic nu este garantat sută la sută. În cele din urmă, fiecare copil va trebui să aleagă singur calea pe care vrea să meargă. Șansele de a influența un copil în mod pozitiv pot fi semnificativ crescute dacă, prin aceste dezbateri, lectorate, activități de consiliere părinții ar dedica câteva ore în plus pentru a afla lucruri noi despre dezvoltarea și comportamentul tipic al copilului.

Până la cuprinderea într-o unitate de învățământ, rolul primordial în educație îl are familia. Odată cu înscrierea într-o unitate de învățământ ponderea se schimbă, rolul mai mare îl are școala, dar nici acțiunea educativă a familiei nu este de neglijat. Între acțiunile educative ale celor doi factori există mai degrabă un raport de complementaritate decât de rivalitate, acțiunea fiecăruia venind să o completeze pe a celuilalt.

Mediul școlar îi oferă copilului un prim mediu socializator de tip organizațional:

- introduce în relațiile copilului cu adultul o anumită distanță socială;
- oferă copilului un cadru social, bazat pe anumite reguli de conviețuire cu ceilalți;
- creează copilului posibilitatea de a se compara cu cei de vârsta lui;
- îl familiarizează pe copil cu microgrupul social în cadrul căruia învață să devină partener, să joace unele roluri sociale;
- îl obișnuiește pe copil cu programul orar, cu programul de viață, cu schimbarea mediului de existență;
- stimulează dezvoltarea autonomiei personale și a independenței.

Se constată că unele familii manifestă totală încredere în rolul pe care școala îl are asupra dezvoltării copilului, pe când altele sunt dezinteresate.

Parteneriatele dintre școală și familii pot:

- a. ajuta profesorii în munca lor;
- b. perfecționa abilitățile școlare ale elevilor;
- c. îmbunătăți programele de studiu și climatul școlar;
- d. îmbunătăți abilitățile educaționale ale părinților;
- e. dezvolta abilitățile de lideri ale părinților;
- f. conecta familiile cu membrii școlii;

În ceea ce privește relația școală-familie se impun deschideri oferite părinților privind aspectele școlare, psihopedagogice, pe lângă aspectele medicale, juridice etc.

Un studiu realizat în ceea ce privește necesitatea colaborării școală–familie enumeră patru motive pentru care școala și familia se străduiesc să stabilească legături între ele:

- a. părinții sunt juridic responsabili de educația copiilor lor;
- b. învățământul nu este decât o parte din educația copilului; o bună parte a educației se petrece în afara școlii;
- c. cercetările pun în evidență influența atitudinii parentale asupra rezultatelor școlare ale elevilor, în special asupra motivațiilor învățării, precum și faptul că unele comportamente ale părinților pot fi favorizate datorită dialogului cu școala;
- d. grupurile sociale implicate în instituția școlară (în special părinții și profesorii) au dreptul să influențeze gestiunea școlară.

În general, toată lumea apreciază efectele benefice ale unei participări foarte active a părinților la activitățile școlare. Numeroase cercetări la nivel de învățământ primar și chiar secundar au pus în evidență aspectul determinant al calității interacțiunii dintre familie și școală asupra educației copiilor.

Această recunoaștere a importanței părinților în favorizarea succesului școlar al tinerilor a determinat autoritățile educative să susțină necesitatea întăririi legăturilor dintre părinți și școală. Dealtfel, în contextul actual, aceste legături par a fi mai necesare ca niciodată. Într-adevăr, misiunea socială a școlii depășește tot mai mult simpla atingere a obiectivelor pedagogice ale curriculum-ului școlar având în vedere și faptul că mulți părinți sunt prea preocupați de problemele familiale, profesionale sau sociale pentru a putea urmări evoluția copiilor lor sau coerența dintre educația pe care copilul o primește în familie și cea școlară.

Atât părinții cât și cadrele didactice beneficiază de avantajele unei astfel de colaborări. Binefacerile sunt numeroase, începând cu o mai bună cunoaștere reciprocă și depășirea stereotipurilor, și continuând cu identificarea unor interese comune în beneficiul copiilor. În sfârșit, colaborarea este benefică și pentru școală,

părinții aducând deseori resurse suplimentare ce pot susține rolul educativ al școlii dar oferă și un cadru pentru o continuă reevaluare.

Educația, sub toate formele ei, e chemată să găsească soluții prin care copilul să se adapteze rapid și eficient la societatea în care trăiește. Oricât s-ar strădui, școala nu poate înlocui restul instituțiilor care au misiunea de formare a cetățenilor conștienți, cu o conduită civilizată. Educația școlarilor în școală nu are sorti de izbândă fără o colaborare strânsă cu alți factori activi implicați în procesul instructiv-educativ. Între aceștia, familia, considerată dintotdeauna celula de bază a societății și "un soi de personalitate colectivă" de a cărei armonie generală depinde dezvoltarea personalității copilului, are un rol foarte important în ajutorul pe care trebuie să îl dea școlii. Oricine lucrează în învățământ observă cum familia nu mai poate realiza astfel de temelie șubredă, școala nu poate construi certitudini. Formarea ca cetățean se află sub influența societății și în special a familiei.

Colaborarea cu familia trebuie să se concretizeze într-un program comun de activități ale școlii cu aceasta (lectorate cu părinții, ședințe, consultații, vizite la domiciliul elevului, serbări școlare). Părinții trebuie să vadă în noi un prieten, un colaborator, un om adevărat care-i poate ajuta prin atitudinea nepărtinitoare pe care trebuie să o afișăm. Așadar e o sarcină a școlii să identifice situațiile problemă din familiile copiilor, să dirijeze pe cât este posibil strategiile educative în favoarea elevului și să conștientizeze că relația de colaborare școala-familie este determinantă în educarea copiilor. Educația în familie devine astfel un proces de pregătire pentru viață, prin întâmpinarea și rezolvarea problemelor de viață.

În concluzie, trebuie spus că cei doi factori educativi, familia și școala, trebuie să aibă același scop – formarea personalității umane integrale și armonioase.

BIBLIOGRAFIE

1. Cerghit, I.; Radu, I.T.; Popescu, E.; Vlăsceanu, L., „Didactica”, manual pentru clasa a X-a, școli normale, E.D.P., R.A., 1997;
2. Kant, Im., Tratat de pedagogie. Iași, Editura Agora, 1992;
3. Mihăilescu I.- Schimbări în modelele familiale. Comunicări, studii.– București, 1987 ;
4. Miclea ,Mircea - Psihologie Cognitivă, Polirom, 2003 Ed.a II-a revăzută ;
5. Nica, I, Țopa, L., Colaborarea școlii cu familia elevilor de clasa I, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1974;
6. Nicola, I., „Pedagogie”, E.D.P., R.A., București, 1992;
7. Stănoiu A., Voinea M.Sociologia familiei – București, 1983 ;
8. Sion Grațiela,Psihologia vârstelor, Ed.a II-a, București, 2006 ;
9. Sălăvăstru Dorina, **Didactica psihologiei. Perspective teoretice și metodice**, Psihologia educației, Iași, 2004;
10. Turliuc , Maria Nicoleta - **Psihologia cuplului și a familiei, Performantica, Iași, 2004;**
11. **Zlate Mielu- Psihologia mecanismelor cognitive**, Editura Polirom , 2006, Ediția a II-a.

ȘCOALA SPECIALĂ ȘI ROLUL EI ÎN SISTEMUL EDUCAȚIONAL (ROLUL PROFESORULUI ÎN EDUCAȚIA COPIILOR CU NEVOI SPECIALE)

PROFESOR EDUCATOR: DUMITRU DANIELA

Școlile speciale sunt un element esențial în sistemul educațional, deoarece oferă copiilor cu nevoi speciale oportunități de învățare adaptate nevoilor lor unice. Acestea oferă un mediu de învățare sigur și inclusiv, unde copiii cu nevoi speciale pot să-și dezvolte abilitățile, să-și îmbunătățească încrederea în sine și să se pregătească pentru viața adultă.

Școlile speciale oferă programe de învățare adaptate nevoilor individuale ale fiecărui elev, care sunt concepute pentru a-i ajuta să atingă potențialul lor maxim. Acestea oferă programe de învățare individualizate, care sunt adaptate la ritmul și nivelul fiecărui copil, și sunt susținute de personal calificat și dedicat.

Școlile speciale oferă, de asemenea, servicii de asistență specializată, cum ar fi consiliere, terapie, și servicii de îngrijire medicală pentru a asigura nevoile fizice și emoționale ale copiilor cu nevoi speciale.

În plus, școlile speciale oferă oportunități de socializare și dezvoltare a relațiilor pentru copiii cu nevoi speciale, care pot fi dificile de obținut în alte medii de învățare. Prin intermediul acestor oportunități, copiii pot să-și dezvolte abilități sociale și de comunicare, care le vor fi de folos în viața adultă.

Profesorul ideal într-o școală specială ar trebui să fie:

- **Specializat:** Profesorul ar trebui să aibă cunoștințe și abilități specializate în lucrul cu copiii cu nevoi speciale, cum ar fi tehnici de învățare adaptate, metode de comunicare

non-verbală, și abilități de consiliere.

- **Flexibil:** Profesorul ar trebui să fie flexibil în abordarea de învățare, să fie capabil să se adapteze la nevoile individuale ale fiecărui elev și să fie dispus să experimenteze cu metode diferite de învățare pentru a găsi ceea ce funcționează cel mai bine pentru fiecare elev.
- **Patimaș :** Profesorul ar trebui să fie pasionat de învățarea și dezvoltarea copiilor cu nevoi speciale și să fie dedicat să-i ajute să atingă potențialul lor maxim.
- **Comunicativ:** Profesorul ar trebui să fie capabil să comunice eficient cu elevii, părinții și alți membri ai personalului, pentru a colabora în crearea unui mediu de învățare inclusiv și adaptat nevoilor fiecărui elev.
- **Empatic:** Profesorul ar trebui să fie capabil să-și pună înțelegerea în perspectiva elevului și să fie capabil să se conecteze emoțional cu elevii, pentru a-i ajuta să se simtă în siguranță și confortabil în clasă.
- **Creativ:** Profesorul ar trebui să fie creativ în utilizarea metodelor de învățare și să fie capabil să găsească modalități inovatoare de a face învățarea interesantă și captivantă pentru elevi.
- **Susținător:** Profesorul ar trebui să fie un susținător dedicat pentru elevi, să fie dispus să ofere sprijin și încurajare pentru a-i ajuta în atingerea obiectivelor. Profesorul ar trebui să fie un mentor și un rol model pentru elevi, să- i încurajeze să se depășească și să-și îmbunătățească abilitățile.
- **Inclusiv:** Profesorul ar trebui să fie capabil să creeze un mediu de învățare inclusiv, în care toți elevii sunt acceptați și respectați, indiferent de nevoile lor speciale.
- **Deschis la feedback :** Profesorul ar trebui să fie deschis la feedback și să fie dispus să colaboreze cu părinții, elevii și alți membri ai personalului pentru a-și îmbunătăți metodele de învățare și pentru a asigura că elevii primesc cea mai bună educație posibilă.
- **Profesional:** Profesorul ar trebui să fie un profesionist dedicat, să fie întotdeauna pregătit pentru clasă și să fie dispus să învețe și să se dezvolte constant.

Un profesor ideal într-o școală specială ar combina aceste calități pentru a crea un mediu de învățare adaptat nevoilor individuale ale fiecărui elev, pentru a-i ajuta să atingă potențialul lor maxim și să se pregătească pentru viața adultă.

În concluzie, scolile speciale sunt esențiale în educația copiilor cu nevoi speciale, oferind oportunități de învățare adaptate, servicii specializate și oportunități de socializare și dezvoltare a relațiilor, care sunt esențiale pentru a- i ajuta pe acești copii să atingă potențialul lor maxim și să se pregătească pentru viața adultă.

"Educația nu este o chestiune de punere în funcțiune a informației în capul unui copil, ci o chestiune de creșterea capacității de a înțelege, de a face, de a trăi în mod semnificativ."

Howard Gardner

PROIECT DIDACTIC

FASCINAȚIA CĂRȚII

Prof. Toader Otilia

DATA: 14.12.2022

ANUL ȘCOLAR: 2022 – 2023

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT:

PROFESOR:

ARIA CURRICULARĂ: Limbă și comunicare

DISCIPLINA: Limba și literatura română

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: *Fascinația cărții*

CLASA: a V-a B

SUBIECTUL: Modul indicativ. Timpul prezent

TIPUL LECȚIEI: MIXTĂ: predare – consolidare

COMPETENȚE GENERALE:

4. Utilizarea corectă, adecvată și eficientă a limbii în procesul comunicării orale și scrise.

COMPETENȚE SPECIFICE:

4.1. Utilizarea achizițiilor sintactice și morfologice de bază ale limbii române standard pentru înțelegerea și exprimarea corectă a intențiilor comunicative;

OBIECTIVE OPERAȚIONALE: La sfârșitul activității, elevii trebuie:

O1: Să conjuge verbele date la modul indicativ, timpul prezent;

O2: Să indice forma verbelor date la timpul prezent.

O3: Să definească conceptul de mod verbal.

STRATEGII DIDACTICE:

a) **METODE ȘI PROCEDEE:** conversația, lectura, explicația, exercițiul, lucrul cu manualul, cartoane cu emoticoane, brainstorming

- b) RESURSE MATERIALE:** prezentare Power Point, fișe de lucru, tabla, caietele elevilor, videoproiector
- c) FORME DE ORGANIZARE:** frontală, individuală, pe echipe
- d) TIMP, SPAȚIU:** 50 de minute, sala de clasă.

EVALUAREA: Observarea curentă, verificarea orală, aprecieri verbale, evaluarea capacităților de comunicare, autoevaluarea

BIBLIOGRAFIE:

1. Anca Șerban, Ana- Maria Barău, Roxana Ciobanu, Iuliana Băiașu, *Limba și literatura română. Manual pentru clasa a V-a*, Editura CD PRESS, București, 2017.
2. Florentina Sâmișăian, Sofia Dobra, Monica Halaszi, Anca Davidoiu-Roman, *Limba și literatura română. Manual pentru clasa a V-a*, Editura Art, București, 2022;
3. PAMFIL, Alina, 2008, *Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise*, ediția a V-a, Colecția *Metodica activă*, Pitești: Ed. Paralela 45;
4. Ciocaniu, Cristian, Ene, Alina, *Limba și literatura română*, Editura Niculescu, București, 2014;
5. Goia, Vistian *Didactica limbii si literaturii române pentru gimnaziu si liceu*, ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2002;
6. Guguș, Carmen *Ora de limba română*, ed. Europolis, Constanța, 2006.

SCENARIUL DIDACTIC

Nr. crt.	Etapele lecției	Timp	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Metode și procedee	Mijloace de învățământ	Forme de organizare	Evaluare
1.	Moment organizatoric	2 min.	Se asigura liniștea și disciplina clasei pentru o bună desfășurare a activității didactice. Se pregătesc materialele necesare desfășurării activității. Se notează absenții.	Elevii se pregătesc de oră, semnalează absenții sau probleme de organizare, dacă este cazul.	Conversația		Activitate frontală	Observarea elevilor
2.	Verificarea cunoștințelor însușite anterior		Se verifică tema de acasă atât calitativ, cât și cantitativ. Profesorul solicită elevilor să răspundă la întrebări legate de temă.	Elevii prezintă tema, corectează eventualele erori și răspund la întrebări.	Conversația	Caietele elevilor	Activitate frontală	Aprecierea răspunsurilor
3.	Captarea atenției		Profesorul le înmânează elevilor o fișa de lucru (Anexa 1), în care au de realizat un aritmogrif, iar, la finalul activității, vor descoperi cuvântul INDICATIV. Elevii cu Cerințe Educaționale Speciale primesc fișe de lucru diferențiate. Profesorul le oferă fișele și le explică ce activități au de rezolvat. (Anexa 2)	Elevii primesc fișa de lucru și răspund la întrebări pe rând, descoperind cuvântul. Elevii cu Cerințe Educaționale Speciale rezolvă fișa de lucru adaptată.	Conversația Explicația	Fișa de lucru (Anexa 1) Anexa 2	Activitate frontală Activitate individuală	Observarea sistematică
4.	Anunțarea temei și a obiectivelor		Profesorul îi anunță pe elevi că în ora respectivă vor învăța despre Modul indicativ – timpul prezent și prezintă obiectivele pe înțelesul elevilor. Notează titlul pe tablă.	Elevii notează titlul pe caiete.	Conversația	Tabla Caietele elevilor	Activitate frontală	Observarea sistematică.

5.	Dirijarea procesului de însușire a cunoștințelor și de dezvoltare a competențelor		Profesorul le oferă elevilor o fișă de lucru (Anexa 3) și pornesc o discuție despre modul indicativ și timpul prezent. Profesorul împarte tabla în șase coloane și invită șase elevi la tablă pentru a conjuga verbele de pe fișa de lucru, la modul indicativ, timpul prezent. (<i>a cânta, a lucra, a putea, a strânge, a dormi, a hotărî</i>). Profesorul le amintește elevilor despre sunetele sau grupurile de sunete care indică persoana și numărul verbului (desinențele) și sunetele sau grupurile de sunete care indică timpul prezent al verbelor. În funcție de timpul rămas, profesorul le solicită elevilor să rezolve exercițiile 1, 2 și 3 de pe fișa de lucru. Răzolvările se realizează oral, fiind angrenați cât mai mulți elevi.	Elevii participă la discuție, oferind răspunsuri. Elevii ies la tablă pentru a conjuga verbele. Elevii rezolvă exercițiile și răspund la întrebări.	Explicația Conversația Conversația Exercițiul	Fișa de lucru (Anexa 3) Tabla Fișa de lucru	Activitate frontală Activitate individuală Activitate frontală	Aprecierea răspunsurilor Aprecieri verbale Observarea comportamentului elevilor
6.	Obținerea performanței și a feed-back-ului		Profesorul le solicită elevilor să-și exprime opiniile despre activitate, folosind metoda A, B, C: Am învățat.... Bine a fost că..... Cred că..... Profesorul notează elevii care au fost activi în cadrul activității, punându-le note în catalog.	Elevii își exprimă opiniile despre activitatea de învățare, completând cele trei propoziții.	Conversația Metoda A B C		Activitate frontală Activitate individuală	Aprecieri verbale Notarea în catalog.

			Apreciază global și individual aportul elevilor la lecție. Asigurarea feedback-ului se realizează pe parcursul întregii ore, prin aprecieri verbale. Profesorul va face aprecieri după realizarea fiecărei sarcini privind calitatea și nivelul activității, sugerând soluții/ reformulând răspunsurile care nu sunt corect construite sau nu sunt concludente					
7.	Asigurarea retenției și a transferului		Profesorul le comunică elevilor tema pentru acasă: - pagina 47 din manual, exercițiile 4 și 5. Profesorul le explică elevilor cum trebuie să rezolve exercițiile	Elevii își notează tema și ascultă explicațiile profesorului	Conversația Explicația		Activitate frontală	

Anexa 1

Aritmogrif

Descoperim împreună!

- Citește enunțurile propuse și completează cuvintele solicitate pe orizontală.
 - Așezând în ordine literele selectate din răspunsuri, vei obține un cuvânt nou.
1. Verbul este partea de vorbire care exprimă _____, starea sau existența. (a patra literă)
 2. Verbul își schimbă forma în funcție de timp, persoană și _____. (prima literă)
 3. Infinitivul este un ____ nepersonal. (ultima literă)
 4. Verbul are două numere: _____ și plurar. (a doua literă)
 5. Partea principală de propoziție exprimată print-un verb este _____. (a șasea literă)
 6. Pronumele personal la persoana a III-a, numărul singular, genul feminin este _____. (ultima literă)
 7. Verbul are trei _____: trecut, prezent și viitor. (prima literă)
 8. Modul verbal nepersonal care folosește forma de dicționar a verbului este _____ (a patra literă)
 9. Verbele care își schimbă forma se află la moduri nepersonale sau _____. (a douăsprezecea literă)

Cuvântul nou este: _____

Anexa 2

Fișă de lucru adaptată

1. Transcrie următoarele cuvinte:

MĂNÂNC, URC, SCRIU, DESENĂM, ASCULT, CITEȘTI, AUZIM,
CULEGEȚI, CURG, PICTEAZĂ.

2. Unește cuvântul cu imaginea potrivită:

A SCRIE

A ALERGA

A CÂNTA

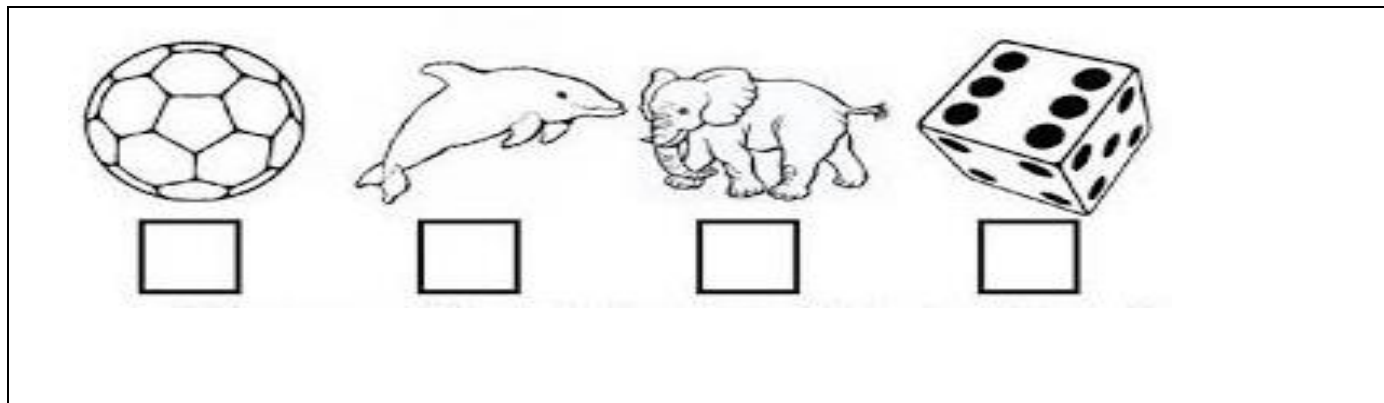
3. Scribe câte cuvinte sunt în fiecare propoziție :

a) Mihăiță are ciuboțele roșii . ☐

b) Seara ne plimbăm pe țărmul mării . ☐

c) Marți plecăm la țară . ☐

4. Scribe litera cu care se începe cuvântul din imagine

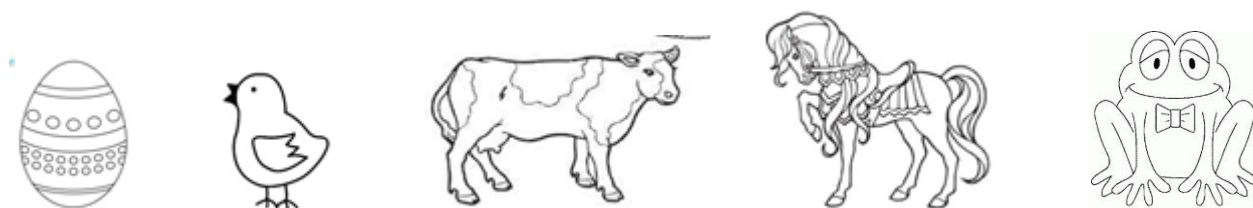

5. Realizează corespondența între literele mari de tipar și cele mici:

R T P D A E N M C L

l m c n e a d p t r

6. Scrie numele sub fiecare imagine:

PROIECT DE LECȚIE

Internetul - structura și serviciile

Profesor: Constantin Traian-Eduard;
Școala Gimnazială Comuna Gura Vîtioarei.

Data : 11.10.2022

Unitatea de învățământ: Școala gimnazială comuna Gura Vîtioarei.

Clasa: a V-a ;

Profesor: Constantin Traian-Eduard;

Disciplina: Informatica și TIC;

Aria curriculară: Matematica și științele naturii;

Subiectul lecției : Internetul ,structura și serviciile Internet ;

Unitatea de învățare: Sisteme informatice ;

Tipul lecției: Însușirea de noi cunoștințe;

Scopul lecției : Dobândirea unor cunoștințe despre serviciile internetului ;

Competențe generale:

1. Utilizarea responsabilă și eficientă a tehnologiei informației și comunicațiilor;
2. Rezolvarea unor probleme elementare prin metode intuitive de prelucrare a informației;

Competențe specifice:

- 1.3. Utilizarea eficientă și în siguranță a Internetului ca sursă de documentare;
- 2.3. Descrierea în limbaj natural a unor algoritmi cu ajutorul secvențelor de operații și a deciziilor pentru rezolvarea unor probleme simple;

Obiective operaționale la finalul lecției:

Elevii vor fi capabili :

- Să identifice serviciile oferite de rețeaua Internet;
- Să descrie rolul acestora în satisfacerea unor nevoi din viața de zi cu zi ;
- Să identifice 2 avantaje și 2 dezavantaje ale utilizării internetului pe baza informațiilor din manual sau telefon;

Elemente de strategie didactică:

- **Metode și procedee :** conversația euristică,explicația,dialogul , învățarea prin descoperire și tehnica Lotus ;
- **Mijloace:** manual, caietele elevilor, laptop,flipchart, fișă de lucru;
- **Forme de organizare:** frontal, individual, pe grupe;

Resurse temporale: 50 de minute.

Evaluare: continuă, pe tot parcursul activității, prin observarea comportamentului elevilor și oferirea de feedback permanent.

Bibliografie :

1. Programa școlară pentru disciplina INFORMATICĂ ȘI TIC Clasele a V-a – a VIII-a, București, 2017;
2. Luminița CIOCARU , Ștefania PANEA, Claudia-Elena STAN, Oana RUSU, INFORMATICĂ ȘI TIC , Manual pentru clasa a V- a;
3. http://informaticainscoli.ro/lib/exe/fetch.php?media=wiki:contrib:visan-mirela-valentina:servicii_ale_retelei_internet.pdf

SCENARIUL DIDACTIC

Nr. crt.	Etapetele lecției	Ob. op.	Conținutul învățării		Elemente de strategie didactică			Evaluare
			Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Metode și procedee	Mijloace	Forme de organizare	
1.	Moment organizatoric (3 min.)		Profesorul salută elevii, face prezența, pregătește materialul didactic .	Elevii răspund la salut, dau numele absenților.	conversația	-	frontal	-
2.	Captarea atenției (5 min.)		Profesorul le solicită câtorva elevi să identifice elemente din lecția anterioară : dispozitive de intrare, dispozitive de ieșire și dispozitive de intrare – ieșire.	Elevii răspund la întrebările profesorului .	conversația,	-	frontal	observarea sistematică a comportamentului elevilor
3.	Anunțarea titlului și a obiectivelor lecției (2 min.)		Profesorul anunță titlul lecției și îl notează pe tablă. Scribe pe tablă obiectivele lecției.	Elevii notează pe caiete.	explicația	tablă, caietele elevilor	frontal	observarea sistematică a comportamentului elevilor
4.	Dirijarea învățării (30 min.)	O1	Profesorul reprezintă pe flipchart o floare de lotus în centrul căreia scrie cuvântul INTERNET, iar pe fiecare petală serviciile oferite de acesta. Împarte clasa în 8	Elevii sunt atenți la explicațiile profesorului.	explicația	flipchart, caiete	grupe	observarea sistematică a comportamentului elevilor

		O2	echipe și cere ca fiecare echipă să își demneze un lider care să aleagă o petală. Cere elevilor: 1. să caracterizeze serviciile Internet având la îndemână: manualul sau telefonul ; 2. Să descrie rolul serviciilor în viața cotidiană;	Elevii se grupează pe echipe , fiecare echipă alege o petală și își desemnează un lider. Caută informațiile cerute , liderul le citește colegilor și aceștia și le notează.	conversația , învățarea prin descoperire, tehnica Lotus	flipchart, caiete , telefoane	Individual , grupe	
5.	Asigurarea retenției și a transferului (5 min.)	O1	Profesorul cere elevilor să rezolve fișa de lucru (anexa 1), apoi discută modul de rezolvare.	Elevii rezolvă fișa de lucru dată de profesor și verifică împreună cu profesorul corectitudinea rezolvării.	Exercițiul , dialog.	fișă de lucru, caietele elevilor	grupe	aprecieri verbale
6.	Feedback (5 min.)	O3	Profesorul încurajează elevii : 1. să identifice 2 avantaje și 2 dezavantaje ale utilizării Internetului.	Elevii răspund : 1. acces rapid la informații , învățare gratuită și fake news , fraude / furt de identitate .				

		2. să-și exprime spontan ideile legate de Internet. Profesorul face aprecieric privire la implicarea elevilor în timpul orei. Profesorul le dă tema: exercițiul 1 , pagina 21.	2. Informare, tehnologie,jocuri, comunicare, viitor etc Elevii își notează tema.	Conversația,dialog	manual,catalog	Frontal ,individual	aprecieri verbale
--	--	---	--	--------------------	----------------	---------------------	-------------------

ANEXA 1

Asociază imaginea corespunzătoare textului citit, după ce discuți cu colegul sau colega ta de bancă.

Imaginea A

Textul 1

Imaginea B

Textul 2

Imaginea C

Textul 3

Imaginea A

Imaginea B

Imaginea C

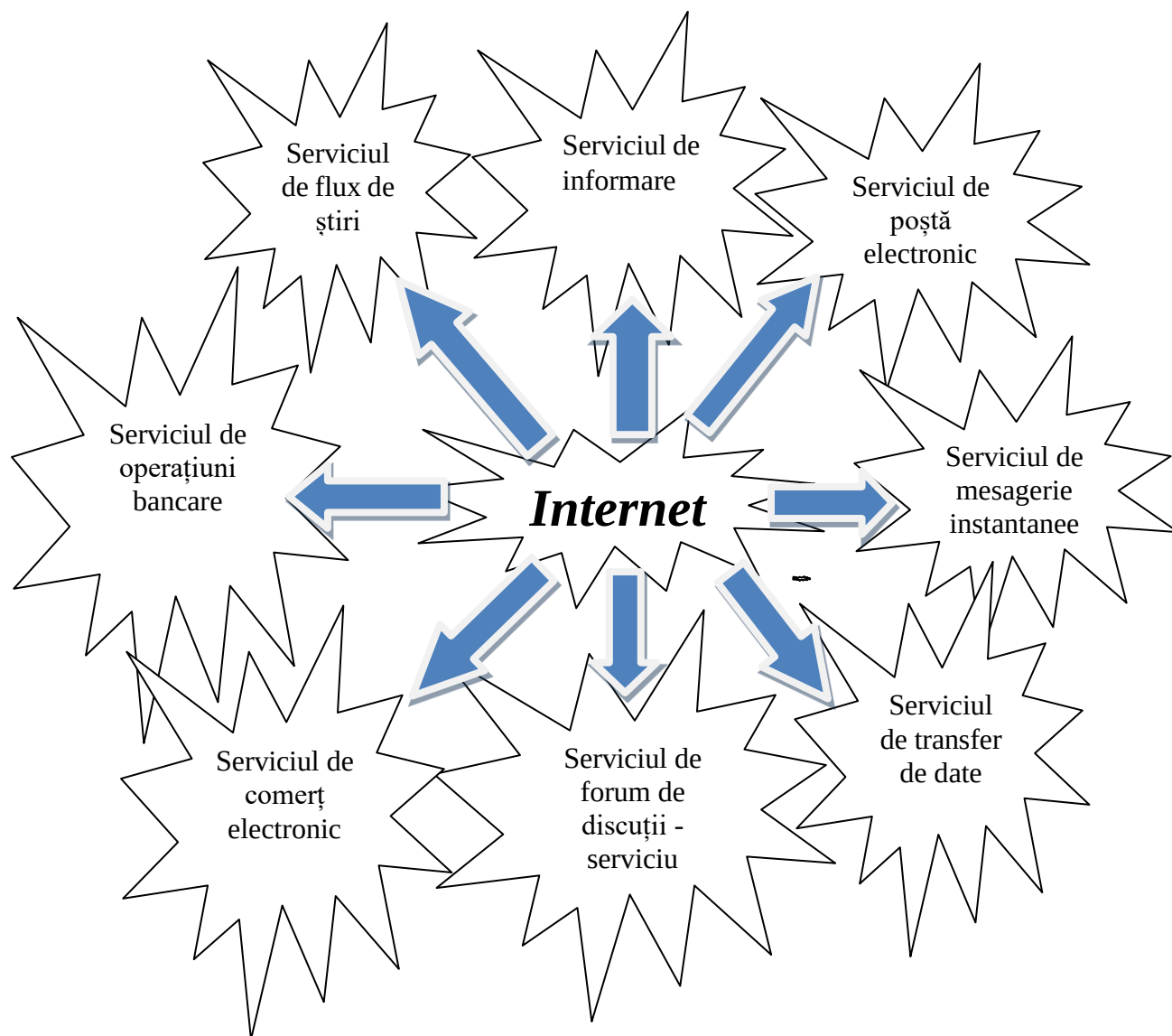
Textul 1 : Serviciul de flux de știri – serviciul unde utilizatorii interacționează, urmăresc alți utilizatori deja înscriși ;

Textul 2 : Serviciul de poștă electronic: e-mail – permite trimiterea / primirea de scrisori în format electronic.

Textul 3 : Serviciul de transfer de date – este protocolul utilizat în mod obișnuit pentru schimbul de fișiere prin Internet, adică permite utilizatorului să copieze fișier de pe calculatoare situate la distanțe mari.

Anexa 2

Figura 1. Tehnica Lotus (Tehnica florii de nufăr)

CUPRINS AJUTOR MICȘORARE MĂRIRE 52 ↔ 129 Pagina..

4. Servicii ale rețelei Internet

Navigând, Internetul îți oferă numeroase servicii, precum: accesul calculatoarelor la distanță, transferul de fișiere, învățământ online, poștă electronică, știri, comerț electronic, prezentare și căutare de informații și multe altele.

Exemple de servicii ale rețelei Internet:

Telnet-ul permite utilizatorului accesul la calculatoarele aflate la distanță. Protecția calculatoarelor și a datelor respective se asigură prin utilizarea parolilor. Serviciul se utilizează pentru folosirea în comun a unor resurse foarte scumpe, de exemplu, a supercalculatoarelor.

Transferul de fișiere – FTP (File Transfer Protocol) permite utilizatorului să transfere fișiere între calculatoare situate în diverse puncte geografice.

Serviciul e-banking permite utilizatorului să efectueze operații bancare pe Internet, folosind carduri de plată sau conturi bancare.

Serviciul e-commerce permite comerțul electronic pe site-uri operaționale 24 de ore pe zi, 7 zile pe săptămână.

Serviciul e-learning promovează învățământul electronic, iar conținutul lecțiilor și materialele necesare învățării pot fi accesate de pe site-uri specializate.

Chat-ul asigură schimbul, în timp real, de mesaje de tip text, sunet sau video, cu una sau chiar mai multe persoane interconectate prin intermediul Internetului. Pentru a putea folosi un astfel de serviciu este necesar să instalezi pe calculatorul tău unul dintre programele gratuite: Skype, Google Talk, Windows Live Messenger etc.

Comunitatea online este o rețea socială virtuală ce conectează utilizatori cu aceleași interese, preocupări sau activități. Utilizatorii au acces pe baza unui cont de utilizator și a unei parole. Cele mai cunoscute rețele de socializare sunt: Facebook, Twitter, MySpace, LinkedIn etc. Interacțiunea în cadrul rețelelor sociale are la bază un set de convenții sociale ce alcătuiesc eticheta lucrului în rețea. Mesajele trebuie să fie scurte, să se refere la tematica propusă spre discuție și înainte de a fi transmise să fie verificate ortografic, iar dialogul să fie respectuos.

Serviciul de poștă electronică (e-mail) permite utilizatorilor să comunice și să transmită informații altor utilizatori, indiferent de localizarea geografică, și de fusul orar, la o viteză remarcabilă, astfel încât un e-mail poate ajunge pe cealaltă parte a globului în câteva minute și chiar mai puțin.

Serviciul de poștă electronică, furnizat de Yahoo, Hotmail, Gmail etc., funcționează după regulile poștei obișnuite, deoarece scrisoarea electronică se numește **mesaj**

JOCUL CA METODĂ DE LUCRU PENTRU ELEVII CU CES

Prună Nicoleta Daniela
Prof. psihopedagogie specială CȘEI Nr. 1, Ploiești

„Jocul este scânteia ce aprinde focul curiozității și cercetării”

(Pedagogul V. Suhomlinski)

Orice cadru didactic pasionat încearcă să răspundă la multiple întrebări ivite în activitatea zilnică. De ce nu progresează toți elevii în același fel? Cum poate să-și structureze demersul didactic pentru ca toți elevii să înțeleagă? Cum poate să-i ajute pe cei care asimilează mai greu. Un prim răspuns ar fi că trebuie să accepte existența diversității dintr-o clasă. Este cunoscut faptul că fiecare elev are propriile sale capacități intelectuale, diferite de cele ale altor colegi, că fiecare are stilul său propriu de a învăța și fiecare are nevoile sale în privința asimilării de informații. Pentru cadrul didactic, unul dintre cele mai importante aspecte ar fi nevoia sa de adaptare la necesitățile copiilor, oricare ar fi acele necesități și oricare ar fi copii, fie că sunt elevi cu CES, fie că pur și simplu sunt elevi cu un ritm mai lent de învățare.

Cel mai important aspect avut în vedere ar fi că predarea în cadrul diversității să implice învățarea pentru fiecare individ în parte. Este necesar să ținem cont de interesele fiecărui elev, de experiențele și orientările lui. Respectarea acestei condiții reprezintă un pas important în educația elevilor și integrarea lor în societate, după absolvirea școlii.

Este demn de luat în seamă afirmația lui Lucian Blaga că „Înțelepciunea și iubirea copilului e jocul”. Prin joc, copilul se dezvoltă intelectual, moral și fizic. O trăsătură comună o formează simțul de răspundere, care apare atât în joc, cât și în muncă. În joc simțul de răspundere se manifestă prin grija copilului față de jucării, utilaje, prin respectarea cerințelor și regulilor jocului.

Jocul ca modalitate de relație între individ și lumea obiectelor și a relațiilor constituie formula primară a acțiunii umane, o formă de organizare a cogniției și, implicit o cale de organizare a cunoașterii.

J. Piaget sugera că jocul reprezintă cea mai pură formă de asimilare. Prin asimilare copilul încorporează în modalitățile existente ale gândirii întâmplări, obiecte sau situații.

De-a lungul timpului s-a constatat că unii copii se joacă mai mult ca alții, în plus, stilurile de joc și preferințele diferă de la un individ la altul.

Jocul este o activitate care nu vizează producerea unor valori materiale și culturale, cu toate acestea el îl deprinde pe elev cu eforturile fizice și intelectuale de mai târziu. Într-un joc bine organizat elementele acestuia se întrepătrund cu cele de muncă. Este foarte important să se asigure în viața elevilor o justă proporționare a jocului cu munca, a elementului distractiv cu efortul fizic și intelectual. Folosim adesea jocul didactic în diverse forme pentru a stimula elevii

să rezolve o sarcină didactică într-o formă cât mai atractivă, știut fiind faptul că învățarea care implică jocul devine mai plăcută și reconfortantă.

Jocurile devin metode de instruire în cazul în care ele sunt organizate și se succed conform logicii cunoașterii și învățării.

Fiecare joc didactic trebuie să aibă un scop educativ, să includă o componentă instructivă, să îmbine armonios elementele distractive cu elementele instructive, să valorifice cunoștințele și deprinderile deja achiziționate, spontaneitatea, inventivitatea, inițiativa, răbdarea, să includă elemente de așteptare, de surpriză, de competiție, de comunicare între partenerii de joc, astfel încât să determine apariția unor stări emoționale complexe care intensifică procesele de reflectare directă și nemijlocită a realității.

Jocul didactic contribuie la dezvoltarea spiritului de inițiativă al copiilor, prin el se obișnuiesc să depună eforturi fizice și intelectuale, să învingă obstacole apărute în procesul desfășurării lui. Datorită conținutului și modului lor de desfășurare, jocurile didactice sunt mijloace eficiente de activizare a întregului colectiv al clasei, dezvoltă spiritul de echipă, formează și dezvoltă unele deprinderi practice elementare și de muncă organizată, îi ajută pe copii să-și dezvolte încrederea în ei, să-și exprime emoțiile, să-și dezvolte creativitatea.

Jocul didactic este o metodă didactică eficientă de stimulare a motivației superioare din partea elevului, exprimată prin interesul său nemijlocit față de sarcinile pe care le are în urma eforturilor depuse la realizare. Jocurile didactice acționează favorabil și asupra elevilor cu rezultate slabe la învățătură, sporindu-le performanțele și încrederea în capacitățile lor, siguranța și promptitudinea în răspunsuri, dezvoltând astfel potențialul creator al acestuia.

Fiind organizat cu pricepere, jocul este nu numai o ocupație distractivă, ci și activitatea ce contribuie la formarea motivelor de învățare și dezvoltarea generală a elevilor.

În procesul de educație jocul didactic se utilizează constant ca factor de formare și mijloc de stimulare a motivelor față de învățătură. El contribuie la intensificarea activității de învățare a elevilor, menită să rezolve anumite sarcini instructive.

Conținutul instructiv al jocului este determinat de problema care este o prioritate strict determinată și se supune în întregime scopului didactic propriu-zis. Problemele instructive în jocul didactic nu se anunță direct, ci într-o formă camuflată.

Jucându-se elevul nu-și pune scopul să învețe, dar în rezultatul jocului el, totuși, învață ceva. Învățătura decurge în mod premeditat și anume în aceasta constă sensul profund al jocului didactic. Problema acționează în două planuri: de joc, ce se referă la elevi și educativ, care se referă la profesor.

Existența problemei didactice asigură trecerea de la activitatea de joc la activitatea de studiere și contribuie la faptul că, pe măsura acumulării de cunoștințe, interesul elevilor față de joc trece pe planul al doilea.

Învățarea prin intermediul jocului este o învățare lentă. Astfel putem menționa câteva elemente: *Regula*. Regulile orientează jocul în direcția indicată, îmbină problemele didactice cu cele de joc, organizează comportarea și relațiile reciproce dintre elevi. Fără niște reguli stabilite acțiunile de joc s-ar dezvolta haotic și scopurile instructive ar putea rămâne nerealizate. Regulile conțin norme morale, coordonează relațiile reciproce dintre jucători și, deci ele conțin un factor de educație. Determinând comportarea elevilor, asigurăm tuturor participanților condiții egale, respectarea lor educă la elevi onestitatea, sinceritatea. Elevii îmbină interesele personale cu cele ale colegilor, învață să se supună cerințelor generale și chiar să lupte pentru respectarea normelor de comportare în colectiv.

Acțiunile. Ele dirijează jocul, păstrându-i complexitatea sa, trezesc interesul elevilor și determină activitatea lor emoțională față de joc, controlează respectarea regulilor de joc. Ele constituie fundamentul jocului. Se disting acțiuni exterioare (a privi, a monta) și acțiuni interioare (a observa, a compara). Acțiunile jocului trebuie să fie considerate acele acțiuni pe care le întreprind copiii în procesul jocului. Starea afectivă a jocului include toate emoțiile pe care le are fiecare elev în timpul jocului. Starea afectivă a jocului reprezintă o așteptare sau însăși plăcerea obținută în urma unui activism de natură fizică, intelectuală sau socială, manifestat într-o atmosferă convențională liberă, creatoare sau prin disciplina de joc, umor sau competiție.

Rezultatul. Fiecare joc didactic trebuie să aibă un anumit rezultat. Se disting rezultate pentru elevi și pentru profesor sau altfel numite rezultat de joc și rezultat educativ. Rezultatul pentru profesor este indiciul nivelului atins de către elevi în acumularea de cunoștințe, norme de comportare și aplicarea lor, în stabilirea relațiilor reciproce dintre elevi în timpul jocului. Rezultatul pentru elevi reprezintă o anumită realitate, un succes, de exemplu, dezlegarea ghicitorilor, cuvintelor încrucișate, executarea însărcinărilor jocului. Profesorul trebuie să dovedească o atenție deosebită ca să observe ceea ce se evidențiază mai pregnant în obiect, dar nu ceea ce este esențial.

În perioada școlară la elevi au loc schimbări esențiale în procesele memoriei. Ei memorează cu ușurință ceea ce generează sentimentele puternice, ceea ce este interesant, ce îi face să aibă emoții puternice. Se memorează mai bine materialele intuitive. Se însușește materialul care se bazează pe ilustrații. Pe lângă aceste metode un loc deosebit îl ocupă ghicitorile, poeziile, cântecele. Pentru organizarea procesului instructiv învățătorul trebuie să cunoască specificul

gândirii elevilor de vârstă școlară mică. Pentru gândirea lor este specifică compararea rectilinie. Ei observă sau numai asemănarea, sau numai deosebirea. Gândirea logică se află în stadiu de formare. Cel mai des în școală se aplică metode de educare și instruire care sunt prea îndepărtate de joc. Elevului i se arată, i se povestește, înaintează cerințe față de el, este controlat, încurajat sau sancționat. Asemenea procedee sunt admisibile, chiar se pot înregistra anumite succese în educarea la micii școlari a sârguinței, acurateței și altor deprinderi utile și necesare a unor trăsături de comportament.

Jocul didactic constituie un mijloc pedagogic polifuncțional. El constituie o metodă specifică de instruire și educație, care influențează asupra sferei emoționale și intelectuale ale elevului astfel la elev formându-se independența în adoptarea deciziilor, se formează deprinderi de cooperare, se însușesc și se consolidează cunoștințe, se formează calități pozitive de comportare, contribuie eficient la formarea motivelor de învățare. Recomandările curriculumului școlar, precum și cele ale altor documente normative care orientează activitatea didactică în ciclul primar, după care 10 –15 minute din orele de curs vor fi rezervate activităților în completare, trebuie interpretate în mod creator, atât în privința conținutului și a formelor de organizare, cât și a locului lor în momentele cele mai potrivite ale orelor de curs. Considerăm drept moment-cheie al învățătorului, că jocul didactic influențează benefic asupra stării emoționale a elevilor.

În concluzie menționăm:

- Jocurile didactice pot fi folosite la toate tipurile de lecții.
- Jocurile didactice dezvoltă activitatea de gândire a elevilor, le activează atenția la lecție. Interesul față de jocul didactic trece treptat, într-un interes către procesul de învățare.
- Cu ajutorul jocurilor didactice se formează și se dezvoltă atât motivele de învățare cât și calitățile personale ale elevilor.
- Este necesar să folosim jocurile didactice atunci când se reactualizează materia de studiată, când elevii se simt obosiți, întâlnesc dificultăți de percepere și înțelegere a materiei de studiu, pentru a forma la elevi tendința de a activa în echipă în organizarea activităților extradidactice pe obiecte, etc.
- Prin joc, gândirea elevilor este mereu solicitată și se află în continuă formare și dezvoltare.
- Jocurile didactice pot fi folosite ca minute fizice și de distracție în cadrul lecției.
- Prin joc inițiativa elevilor crește, ei devin mai curajoși, mai degajați.

- Jocul didactic ne oferă prilejul de a afla mai ușor cum gândesc elevii și de a modela logica gândirii lor.

Bibliografie

1. Alois Gherguț, Sinteze de psihopedagogie special, Ghid pentru concursuri și examene de obținere a gradelor didactice, Ediția a III-a, Editura Polirom, 2013, 304 p.
2. Bajenova, I. M. Sondaje pedagogice. Chișinău: Editura Lumina, 1990. 380 p.
3. Blaga, L. Trilogia culturii. București, Ed. Pentru literatura universală, 1969, 318 p.
4. Chelcea, S, Iluț, P. Enciclopedie de psihosociologie, Editura Economica, București, 2003. 392 p.
5. Cosmovici, A., Iacob, L. Psihologia școlară. Iași: Polirom, 1999. 304 p.
6. Joița, E. Educația cognitivă. Iași: Polirom, 2002. 248 p.
7. Macovei, E. Pedagogie. Teoria educației. București: Aramis Prut, 2001.

BULLYINGUL ÎN ȘCOALĂ

Profesor Anghel Maria Laura

”Bullying” este un termen din limba engleză preluat ca atare și la noi și se referă la un comportament agresiv între copiii de vârstă școlară, un comportament de hărțuire, intimidare sau chiar brutalizare a unui elev sau a unui grup de elevi, care implică un dezechilibru de putere/forță reală sau doar este perceput așa.

Fenomenul de bullying are două caracteristici:

- Un dezechilibru de putere – copiii cu acest tip de comportament își folosesc puterea (forța fizică, popularitatea, accesul la informații stânenitoare) pentru a-i controla sau răni pe ceilalți;
- Repetarea – aceste comportamente au loc în mod repetat.

Acest fenomen este prezent și în școlile speciale sau în școlile integratoare. Elevii cu cerințe educaționale speciale pot fi și agresori (mai ales din cauza intoleranței la frustrare sau a abilității scăzute de autocontrol) dar și agresați. Este foarte important ca acest fenomen să fie ținut cât mai eficient sub control de către cadrele didactice care lucrează cu acești elevi.

Manifestări ale elevului cu rol de victimă a bullying-ului

Este dificil să ne dăm seama dacă un elev este sau nu hărțuit/agresat îndeosebi dacă acesta nu vorbește despre ceea ce se întâmplă sau dacă nu se văd urme pe corpul lui. Cu toate acestea putem să observăm unele semne care să ne dea de gândit că acesta ar putea fi o victimă a unui comportament de hărțuire, tachinare, intimidare. Aceste semne ar putea fi:

- Motivație scăzută pentru școală
- Comportamente diferite
- Evită unele contexte
- Scăderea notelor
- Este trist, puțin sociabil, timid
- Stă singur sau stă pe lângă adulți
- Nu mai vorbește despre colegi sau despre activitățile lui
- Nu se mai bucură de activitățile preferate
- Se simte rău fizic (dureri de stomac, dureri de cap, extenuare, insomnii, lipsa poftei de mâncare etc.)
- Poată să prezinte urme de vânătăi pe corp sau haine rupte
- Poate să devină violent.

Trăirile copiilor care sunt victime ale bullying-ului sunt variate. Ei pot să simtă că sunt diferiți, că nu au valoare ca persoane, că sunt fără putere, singuri, nepopulari. Le este greu sau nu știu să se apere. De obicei acești copii nu vorbesc despre ceea ce se întâmplă cu ei și aceasta deoarece (după Barbara Coloroso, 2002):

- ☞ Sunt rușinați că sunt hărțuiți
- ☞ Se tem de pedeapsă sau de constrângere
- ☞ Nu cred că cineva îi poate ajuta
- ☞ Nu cred că cineva îi va ajuta
- ☞ Au ajuns să creadă minciuna conform căreia hărțuirea este o etapă necesară pentru creștere
- ☞ Pot crede că adulții fac parte din această minciună și ei hărțuiesc
- ☞ Au învățat că a-și ”turna” colegii este ceva greșit.

Este normal ca elevii să se simtă speriați, frustrați sau chiar nervoși atunci când sunt victime ale fenomenului de bullying. Dar ei pot descuraja aceste acte prin exprimarea încrederii și nu prin exagerare. Elevii nu ar trebui să răspundă cu aceeași monedă atunci când sunt hărțuiți, nici să nu folosească insulte verbale sau scrise. Acest lucru ar putea duce la înrăutățirea situației sau chiar la acte mult mai agresive. De aceea este util ca elevii să își asimileze modalități de acțiune non-agresive, care să le permită să nu se lase lezați, care să îi ajute să se simtă și să fie în siguranță, iar când situația o cere, să poată manifesta aceste competențe.

Ce poate să facă elevul hărțuit?

În primul rând elevul poate spune pe un ton calm și ferm celui care îl hărțuiește să se oprească. În cazul în care elevul consideră că acest lucru este prea greu pentru el sau prea periculos poate apela la cel mai apropiat adult, care poate interveni imediat pentru a opri agresiunea la fața locului.

De asemenea, elevul poate să se îndepărteze de cel/cei care îl hărțuiesc sau să nu caute proximitatea celor care știu că ar putea face acest lucru.

Se știe că majoritatea actelor de violență au loc când adulții nu sunt prin prejmă. De aceea este bine ca elevii să aleagă să stea în preajma adulților sau a mai multor colegi.

Ce poate face profesorul?

Este important ca profesorul să-și formeze abilități de a opri la fața locului actele de bullying, să respecte regulamentul de ordine interioară și să aplice cât mai multe modalități de prevenție și/sau intervenție.

Dacă este prezent atunci când se întâmplă o hărțuire, tachinare sau intimidare profesorul:

- ☞ separă elevii implicați
- ☞ manifestă un comportament calm și ferm
- ☞ se asigură că toți cei implicați sunt în siguranță
- ☞ dacă este nevoie, apelează la medic sau alți specialiști
- ☞ modelează un comportament respectuos din partea elevilor
- ☞ investighează ceea ce s-a întâmplat vorbind separat cu părțile implicate, cu martorii
- ☞ nu ignoră nici într-o situație un astfel de comportament (elevii au nevoie ca un adult să îi ajute să gestioneze situația)
- ☞ să nu impună elevilor implicați să-și ceară scuze la fața locului.

Este de dorit ca profesorul să sprijine elevul victimă prin ascultarea activă a acestuia, prin sublinierea faptului că nu este vina lui, să sfătuiască elevul despre ceea ce poate face în situații viitoare (cum anume să reacționeze dacă hărțuirea are loc din nou), să păstreze în timp o comunicare deschisă cu elevul, iar în cazul în care elevul victimă nu dorește să vorbească despre ceea ce s-a întâmplat poate să ceară ajutorul consilierului școlar. Acesta din urmă poate implica elevii cu rol de victimă într-un training de dezvoltarea abilităților de gestionare a situațiilor de expunere la comportamentele agresive ale colegilor. În situațiile serioase sau care se repetă profesorul va contacta părinții și va colabora cu familia pentru rezolvarea și depășirea situației critice.

Pentru prevenția fenomenului de bullying profesorul poate apela la desfășurarea unui program educațional formal cu această temă sau poate include în orele de consiliere de la clasă sau în activitățile extracurriculare lecții prin care să urmărească conștientizarea de către elevi a fenomenului de bullying, însușirea unor modalități adecvate de a reacționa în situațiile de hărțuire și formarea competențelor de colaborare și relaționare între elevi.

Activitățile de mai jos pot fi utilizate de către profesor de câte ori are ocazia. Personal am desfășurat aceste activități cu elevii din școala noastră, elevi cu dizabilități intelectuale sau elevi cu intelect liminar și tulburări de comportament, având vârsta cuprinsă între 10 și 14 ani. Activitățile au fost preluate din Programul "Putem alege" (Fraser et al, 2000).

1. Limbajul interior și rolul lui în reglarea comportamentului

Obiectiv:

- Să își însușească procedura "vorbirii cu sine" ca o modalitate de identificare a propriilor sentimente

Desfășurarea activității:

Elevii sunt rugați să-și amintească o situație dificilă în care pentru rezolvarea problemei au discutat cu ei înșiși. Apoi se subliniază faptul că această modalitate de rezolvare a problemelor este foarte importantă în anumite situații dificile.

Se va cere unor doi elevi să interpreteze cu ajutorul a două păpuși mari o anumită situație conflictuală. "Conștiințele" sau limbajul interior al păpușilor mari vor fi reprezentate cu două păpuși mai mici de către alți doi elevi. Păpușile mici pot spune propoziții pozitive sau negative, eilalți elevi hotărând dacă acele lucruri spuse ajută păpușile mai mari în identificarea corectă a sentimentelor sau dacă acestea le încurcă, le deranjează mai mult.

Exemple:

- "Andrei râde de mine și eu devin foarte nervos! Mi s-a înroșit fața și îmi bate inima! Simt că o să-mi pierd controlul. Respir adânc și mă calmez."
- "Mircea totdeauna folosește calculatorul înaintea mea! L-a folosit primul și ieri! Nu reușesc să fiu primul niciodată. Trebuie să mă răcoresc."
- "În pauză Maria a căzut, am încercat să o ajut dar am căzut și eu! Acum pantalonii mei sunt murdari! Sunt supărat și necăjit. Mai bine respir adânc de câteva ori."

După ce scenele au fost interpretate, se recapitulează cu elevii răspunzând la următoarele întrebări:

- Ce poți să-ți spui pentru a-ți arăta sentimentele?
- Faptul că-ți numești sentimentele te ajută sau nu să te liniștești?
- Cum îți amintești să folosești "vorbirea cu sine"?
- Semnele, reacțiile corpului tău te pot ajuta în astfel de situații?

2. Deosebirea intențiilor

Obiective:

- Să își îmbunătățească abilitatea de a recunoaște diferențele dintre intențiile prietenoase și ostile;
- Să deosebească acțiunile intenționate (voite) de cele neintenționate (accidentale).

Desfășurarea activității:

Se explică elevilor că o acțiune poate fi rezultatul unor intenții/motivații foarte diferite. Un exemplu ar putea fi:

Întâmplare: un băiat te lovește pe terenul de joacă;

Comportament neintenționat: te-a lovit pentru că a încercat să prindă mingea și nu te-a văzut;

Comportament intenționat: te-a lovit pentru că era supărat pe tine.

Rugați elevii să dea exemple de fapte comise de ei neintenționat. Se va menționa faptul că sentimentele cuiva pot influența modul de a interpreta intențiile cuiva. De exemplu: "Dacă sunt supărat deja, voi crede că m-a lovit intenționat sau din greșeală?".

Se vor împărți pentru fiecare elev cartonașe cu următoarele situații: "râde cu tine", "te lovește", "te ajută", "te ignoră", "vorbește despre tine", "te mușcă", "împarte ceva cu tine", "te poreclește", "îți spune să taci", "îți pune piedică", "se joacă cu tine", "îți zâmbește", "se ciocnește de tine", etc. (figura 1 și 2). Pe rând elevii vor preciza care au fost intențiile comportamentului de pe cartonaș: *cu scopul de a fi prietenos, accidental, cu scopul de a fi ostil sau nu știu* (figura 3). Cartonașele pot fi amestecate și împărțite din nou, urmărind ca fiecare elev să aibă un cartonaș diferit de runda precedentă.

Râde cu tine	Te lovește	Împarte (ceva) cu tine
Face mutre / o grimasă	Te îmbrățișează	Te ignoră
Vorbește despre tine	Te mușcă	Te ajută

Fig. 1

Te poreclește	Te minte	Îți pune piedică
Vorbește despre tine	Îți zâmbește	Te învinovățește
Se joacă cu tine	Îți spune să taci	Îți zâmbește

Fig. 2

Fig. 3

3. Sentimente și acțiuni

Obiective:

- Să dea exemple despre cum pot influența sentimentele diverse acțiuni
- Să descrie strategii care să-i ajute să se oprească pentru a gândi înainte de a acționa

Desfășurarea activității:

Se explică elevilor că sentimentele unei persoane pot influența acțiunile sale și că ne folosim de acțiuni pentru a exprima sentimente. Apoi se exemplifică cu situații în care sentimentul poate conduce direct la o acțiune (*Când Ana se simțea brusc foarte fericită, sărea în sus și striga; Când era tristă, Mirela ieșea din cameră; Când s-a înfuriat Ioana a aruncat cartea pe jos*).

Se discută cu elevii despre situații ipotetice care i-ar putea face să simtă furie, frustrare sau tristețe. Subliniem faptul că uneori, când experimentăm un sentiment puternic sau dificil poate să ne facă să uităm să ne oprim pentru a gândi înainte de a acționa adică să uităm să observăm sau să fim atenți la indicii unei situații sau să reflectăm asupra tuturor modalităților în care putem reacționa sau să ne gândim cum să reacționăm mai potrivit.

Elevii vor fi învățați ca atunci când experimentează un sentiment dificil sau puternic este bine să parcurgă mai mulți pași: să observe indicii a ceea ce simt, unde anume în corp simt emoția, să treacă la monologul cu sine însuși pentru ca apoi să aplice metoda ”*Oprește-te și gândește-te*” . Prin această metodă elevii învață să se oprească numărând până la 10 sau respirând adânc, iar apoi trebuie să se gândească la toate posibilitățile de a acționa și să aleagă cea mai potrivită variantă.

În cadrul orelor de consiliere și orientare profesorul poate recurge la *metoda jocului de rol* prin care elevii pot practica modalități asertive de a răspunde unor comentarii jignitoare sau unor acte de violență sau modalități de exersare a limbajului interior. De asemenea, pot fi desfășurate mai multe jocuri de grup, oportunități de manifestare a creativității, activități de relaxare etc.

Profesorul poate folosi **managementul clasei** ca o modalitate de a promova respectul între elevi și profesori, relațiile pozitive, disciplina, toate acestea contribuind la prevenirea fenomenului de bullying. Stabilirea împreună cu elevii a regulilor clasei este utilă pentru ca elevii să-și stabilească propriul climat de respect și responsabilitate. Profesorul specifică elevilor care sunt consecințele nerespectării acestor reguli și va urmări să fie consecvent cu respectarea regulilor și punerea în practică a acestor consecințe. De asemenea este importantă recompensarea comportamentului adecvat, dialogul permanent cu elevii, oferirea personală a unui feedback pentru comportamentul elevului.

Contribuția profesorului este esențială la stabilirea unui mediu școlar cât mai sigur, în care elevii să se simtă sprijiniți și acceptați. Conștientizarea acestui rol de către profesor are efecte benefice în obținerea unui climat pozitiv și armonios în mediul școlar.

Bibliografie:

- Barbara Coloroso, ”*The bully, thebullied, andthebystander*”, Publisher: Collins Living, 2009.
- Mark W. Fraser, James K. Nash, Maeda J. Galinsky, Kathleen M. Darwin, *Reducerea violenței în școli. Programul ”Putem alege”*, Presa Universitară Clujeană, 2010.
- Shore Kenneth, *Special Kids Problem Solver*, publishedbyJossey-Bass, San Francisco,1998
- <http://www.stopbullying.gov/prevention/training-center/training-module-2016.pdf>
- <http://kidshealth.org>

PROIECT DE ACTIVITATE DIDACTICĂ

„Micul pieton învață reguli de circulație”

Prof. Ariciu Anita Constantina

DATA: 29.11.2022

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Centrul Școlar de Educație Incluzivă, Vălenii de Munte

PROFESOR ITINERANT: Ariciu Anita Constantina

ELEV: C.A.L. (domiciliu)

CLASA: a X- a

TIPUL ACTIVITĂȚII: Fixare și sistematizare a cunoștințelor

ARIA CURRICULARĂ: Matematică și științe ale naturii

DISCIPLINA: Educație senzorială și psihomotrică

TIMP: 45 min.

DENUMIREA ACTIVITĂȚII: „Micul pieton învață reguli de circulație”

COMPETENȚĂ CADRU: 4. Exersarea comportamentelor și atitudinilor formate în activități de tip integrativ.

COMPETENȚE DE REFERINȚĂ: 4.2. Cunoașterea pericolelor și formarea de conduite preventive în spațiul natural și social.

4.3. Dezvoltarea deprinderilor de existență activă în mediul familial.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

Eleva va fi capabilă pe parcursul activității și la sfârșitul acesteia:

I. Cognitive:

O1: Să formuleze răspunsuri corecte la întrebările acordate de profesor pe tema dată. Obiectivul se consideră realizat la nivel minim dacă eleva răspunde corect în proporție de 70%.

O2: Să recunoască indicatoare rutiere și semnalele polițistului. Obiectivul se consideră realizat la nivel minim dacă eleva recunoaște indicatoarele/semnalele polițistului în proporție de 70%.

O3: Să rezolve corect jumătate din cerințele prezente în fișele de lucru. Obiectivul se consideră realizat la nivel minim dacă eleva rezolvă corect cerințele din fișele de lucru în proporție de 70%.

II. Psihomotorii:

P1: să-și coordoneze mișcările în timpul activității în funcție de sarcina propusă. P2: să-și adapteze poziția corpului în funcție de sarcinile efectuate.

P3: să imite gesturi și acțiuni ale participanților la trafic.

III. Afective:

A1: să manifeste interes față de activitate.

A2: să colaboreze cu profesorul în vederea atingerii obiectivelor propuse.

RESURSE:

1. STRATEGII DIDACTICE:

- a) Metode și procedee didactice: conversația, exercițiul, explicația, demonstrația, problematizarea.
- b) Mijloace didactice: laptop, jetoane, trecerea de pietoni (text), planșe, semnalele polițistului (planșă), indicatoare rutiere (planșă), fișe de lucru.
- c) Forme de organizare: frontal, individual.

2. FORME ȘI TEHNICI DE EVALUARE: observația sistematică, aprecieri verbale.

3. BIBLIOGRAFIE:

- Chifu, F., Bîrsan, G., Motoc, M., Stroescu, C. (2006). *Educație rutieră pentru ciclul primar*. București: Editura Corint.
- Gherguț, A. (2013). *Sinteze de Psihopedagogie Specială. Ghid pentru cursuri și examen de obținere a gradelor didactice, ediția a III-a*. Iași: Editura Polirom.
- Gherguț, A. (2007). *Sinteze de psihopedagogie specială*. Iași: Editura Polirom.
- Programă școlară pentru disciplina Educație senzorială și psihomotorie – Învățământ special- Clasele a V-a – a X-a (Dizabilități intelectuale grave, severe și/sau asociate) aprobată prin Ordinul M.E.C.T.S.: 3702/21.04.2021.
- Taflan A., Mușu I. (1997). *Terapia educațională integrată*. București: Editura Pro Humanitate.

Nr. Crt.	Secvențele activității	Ob. Op.	Conținuturi	Timp	Strategii didactice			Evaluare
					Metode	Forma de organizare	Material didactic	
1.	Moment organizatoric		Se va organiza mediul educațional. Se vor aranja materialele pentru desfășurarea în bune condiții a activității.	1'	-	-	-	-
2.	Captarea atenției		Se va capta atenția elevei prin adresarea de către profesor a următoarelor întrebări: - <i>Cu ce merge Alexandra la Ploiești?</i> (cu mașina, cu autobuzul, pe jos). - <i>Ce sunt acestea?</i> (autovehicule, mijloace de transport în comun) - <i>Ce suntem noi atunci când mergem pe jos? Dar cu mașina? Dar atunci când mergem pe bicicletă sau când conducem o mașină?</i> (pietoni, pasageri, bicicliști, șoferi) - <i>Ce este necesar să cunoaștem și să respectăm pentru a fi în siguranță pe stradă?</i> (reguli de circulație, indicatoare, marcaje)	4'	Conversația Explicația	Frontal		-
3.	Reactualizarea cunoștințelor anterioare	O2	Profesorul va adresa o serie de ghicitori despre semnele de circulație cu scopul reactualizării cunoștințelor: Am trei ochi, în trei culori, Sunt atent la trecători Și-ți arăt fără de grai Când să treci și când să stai . Cine sunt ? Răspunde-mi, hai! (semaforul) Pe orice vreme e prezent	4'	Conversația Explicația	Frontal		Observația sistematică Aprecieri verbale

		În intersecție, atent Traficul îl dirijează Strada o supraveghează. (agentul de circulație) Dungi albe, orizontale Așezate la picioare Te-ajută la traversare. (trecerea de pietoni) Pe jos când ai plecat la drum Și reguli ai de respectat, Ooare cum te numești? (pieton) Când mergeți la grădiniță, Tu, băiat și tu, fetiță, Voi pe unde circulați Viața să v-o apărați ? (trotuar) Haide spune, drag copil, Știi tu oare care este Partea din șosea pe care Merg mașinile-n plimbare ? (carosabil) Pe baza jetoanelor așezate pe masă de profesor eleva va trebui să identifice în urma fiecărei ghicitori imaginea corespunzătoare răspunsului dat.				Anexa 1: Jetoane	
4.	Anunțarea temei și a obiectivelor urmărite	Se va anunța tema și obiectivele pe înțelesul elevului. 2' „Tema de astăzi se referă la „Micul pieton învață reguli de circulație”. Astăzi vom discuta despre semnificația culorii semaforului, despre principalele semne de circulație, despre traversarea corectă a străzi cât și despre drepturile și îndatoririle pe care le au pietonii și conducătorii de autovehicule. Hai să aflăm împreună despre ce este vorba!”		Explicația Conversația	Frontal	-	-

5.	Dirijarea învățării	O1	Profesorul va citi elevei textul “<i>Trecerea de pietoni</i>” și va discuta cu aceasta pe baza textului, adresându-i următoarele întrebări: 1. <i>Cum se numește textul nostru?</i> (Trecerea de pietoni) 2. <i>Care sunt personajele din text?</i> (bunicul, Irina și Matei) 3. <i>Cum este semnalizată trecerea pentru pietoni în acest text?</i> (prin zebra, semafor și indicator rutier) 4. <i>Dacă nu întâlnim astfel de indicatoare, ce ne sfătuiește Matei să facem în caz că vrem să trecem strada?</i> (să traversăm pe la colțul intersecției, după ce ne asigurăm că nu vine niciun vehicul) 5. <i>Ce este aceea o intersecție?</i> (o încrucișare de două sau mai multe drumuri) 6. <i>Ce înseamnă să te asiguri când traversezi strada?</i> (să privești în stânga, apoi în dreapta pentru a verifica dacă se apropie vreun vehicul și dacă acesta oprește) Profesorul va exemplifica actul de asigurare la trecerea de pietoni. Profesorul va cere elevei să aducă exemple de vehicule. (bicicleta, căruța)	7	Explicația Conversația Demonstrația Problematizarea	Frontal	Anexa 2: “Trecerea de pietoni” Anexa 3: Planșe: trecere de pietoni, semafor pentru pietoni/ șoferi	Observația sistematică Aprecieri verbale
----	---------------------	----	--	---	--	---------	--	--

		O2	Profesorul va subliniază etapele unei traversări corecte: asigurarea stângadreaapta, traversarea în linie dreaptă 7. <i>Ce se poate întâmpla dacă nu respectăm semnele de circulație?</i> (putem să fim accidentați de către alți participanți la trafic: șoferi, bicicliști sau chiar amendați de către polițiști) Profesorul o va avertiza pe elevă că în țara noastră anual își pierde viața aproximativ 3000 de oameni, datorită nerespectării regulilor de circulație. 8. <i>Cine are grijă ca oamenii să respecte regulile de circulație?</i> (polițistul, agentul de polițierutieră) <i>Profesorul va întreba eleva după ce recunoaște un polițist?</i> (are uniformă, caschetă de culoare albă, geacă galbenă, mănuși albe) Profesorul va prezenta o planșă în care eleva va identifica uniforma agentului de circulație și semnalele/ semnele acestuia. Profesorul va explica elevei semnificația semnalelor/semnelor agentului de circulație și le va exemplifica împreună cu aceasta: • <i>Oprire (pentru toți participanții care se apropie de intersecție – un braț ridicat</i>	5'	Explicația Conversația Exercițiul Expunerea Demonstrația	Frontal	Anexa 4: Semnalele Polițistului	Observația sistematică Aprecieri verbale
--	--	----	---	----	---	---------	---------------------------------------	--

			vertical, sau pentru cei care vin din fața și din spatele polițistului –brațele ridicate orizont la nivelul umărului). • <i>Măriți viteza</i> - rotirea vioraie a brațului. • <i>Reduceți viteza</i> – balansarea brațului în plan vertical.					
		O2	Profesorul va prezenta elevei planșe cu indicatoare rutiere și îi va solicita să observe forma și culoare acestora și să le încadreze în una din cele patru categorii: • <i>Indicatoare de informare</i> (exemple: trecere de pietoni, loc de joacă, Spital, Poliție); • <i>Indicatoare de obligare</i> (exemple: pistă pentru bicicletă, delimitarea pistelor pentru pietoni și bicicletă, drum pentru pietoni); • <i>Indicatoare de avertizare</i> (exemple: presemnalizare trecere de pietoni, atenție copii); • <i>Indicatoare de interzicere</i> (exemple: accesul interzis pietonilor, accesul interzis bicicliștilor)	8'	Explicația Conversația Exercițiu	Frontal Individual	Anexa 5: „Indicatoare rutiere”	Observația sistematică Aprecieri verbale
Obținerea performanței			Profesorul va acorda elevei o fișă cu următoarele cerințe:			Frontal		

6.	Asigurarea feed-back-ului		1. Nivelul I „Spune cine traversează corect strada. Taie cu o linie situațiile în care copiii nu trec corect strada.” Nivelul II „Desenează o bulină roșie lângă cei care respectă regulile de circulație.” 2. Lipește bulinele semaforului (roșie, galbenă și verde) la locul potrivit, pe fișă.	8'	Conversați Explicația	Individual		Observația sistematică Aprecieri verbale
			Joc online: https://gombis.ro/g/traverseaza-pe-trecerea-de-pietoni „ Traversează pe trecerea de pietoni”	4'	Conversați Explicația Exercițiul	Individual	Anexa 6: Fișe de lucru	Observația sistematică Aprecieri verbale
7.	Încheierea activității		Se vor face aprecieri stimulative și încurajatoare asupra modului de realizarea sarcinilor de lucru propuse, asupra implicării și colaborării pe parcursul activității.	2'	Conversați Explicația	Frontal		Aprecieri verbale

Anexa 1

Anexa 2

Trecerea de pietoni

Bunicul a venit în vizită vrea să vadă orașul împreună cu Irina și Matei.

-Bunicule, cunoști semnele de circulație? îl întreabă băiatul.

-Nu! S-a prefăcut bunicul.

- Și cum vrei să mergi prin oraș? Dacă te lovește vreo mașină?

- Lasă că îl învățăm noi! a intervenit Irina.

-Când circuli prin oraș, trebuie să fii foarte atent, mai ales la traversare,bunicule! spuse convingător Matei.

-Trecerea de pietoni este semnalizată în trei feluri: prin zebra, prin indicatorrutier și prin semafor, întări Irina.

- Bunicule, trebuie să fii atent pentru că uneori un există astfel de indicatoare șiatunci traversăm pe la colțul intersecției! Îl atenționează , grav, Matei.

- Și ce faci atunci continuă bunicul jocul.

- Te asiguri că un vine niciun vehicul, apoi traversezi! Dar atenție! Aici nu ai prioritate.

Anexa 3

Anexa 4

SEMNALELE POLIȚISTULUI

Atenție oprire

Oprire

Oprire

Oprire

Oprire

Măriți viteza

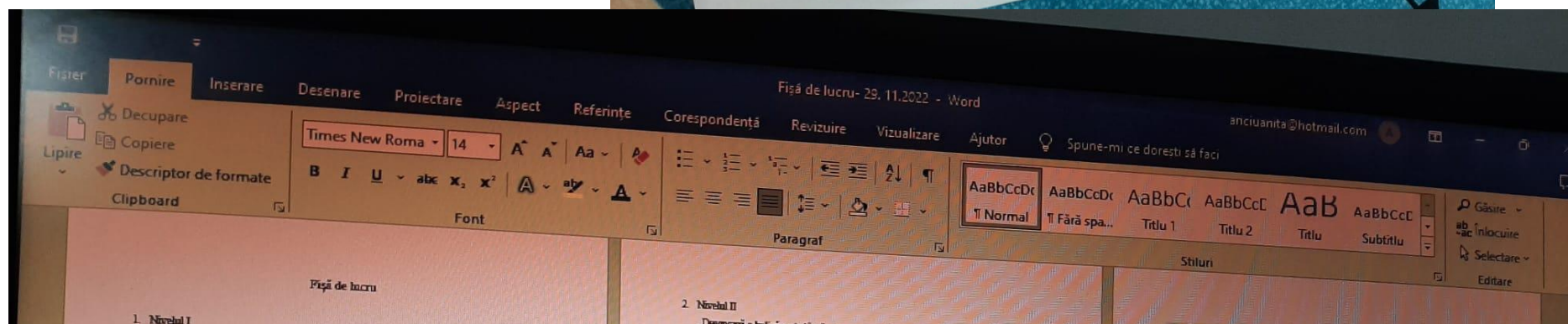

Reduceți viteza

Anexa 5

Anexa 6

PROIECT DE LECȚIE

Litera f-cuvinte

PROFESOR:
Voinescu Angelica
Centrul Școlar de Educație Incluzivă,
Orașul Vălenii de Munte

Centrul Școlar de Educație Incluzivă, Orașul Vălenii de Munte

Clasa: a III-a

DATA:

PROFESOR: Voinescu Angelica

Aria curriculară: *LIMBA ȘI COMUNICARE*

Disciplina: Citire-scriere-comunicare

Subiectul: Litera f-cuvinte

Tipul lecției: achiziționare de cunoștințe

Obiectiv cadru: 4. Dezvoltarea capacității de exprimare scrisă

Obiectiv de referință: 4.1. să scrie corect litere, silabe, cuvinte

Obiective operaționale: pe parcursul lecției elevii vor fi capabili:

- O1. Să utilizeze corect elementele grafice (bici pe trei spații și liniuța orizontală ușor curbă) în scrierea literei și acvintelor ce conțin litera f, pe baza explicațiilor primite de la profesor , se admite o greșeală, din două încercări pentru fiecare elev. Obiectivul va fi considerat atins când 9 din 13 elevi scriu corect cel puțin un rând cu litera f și două cuvinte.

Obiective afective: pe parcursul activității elevii vor fi capabili să accepte observațiile/ indicațiile profesorului în cadrul rezolvării sarcinilor . Nu sunt acceptate opinii diferențiate.

Obiective psihomotrice: : elevii pe parcursul lecției vor manifesta deprinderi necesare rezolvării sarcinilor.

Metode : conversația, explicația, exercitiul,

Resurse materiale: planșă, tablă, marker, manual, fișe, caiet tip ,creioane

Forma de organizare: frontal, individual.

Bibliografie:

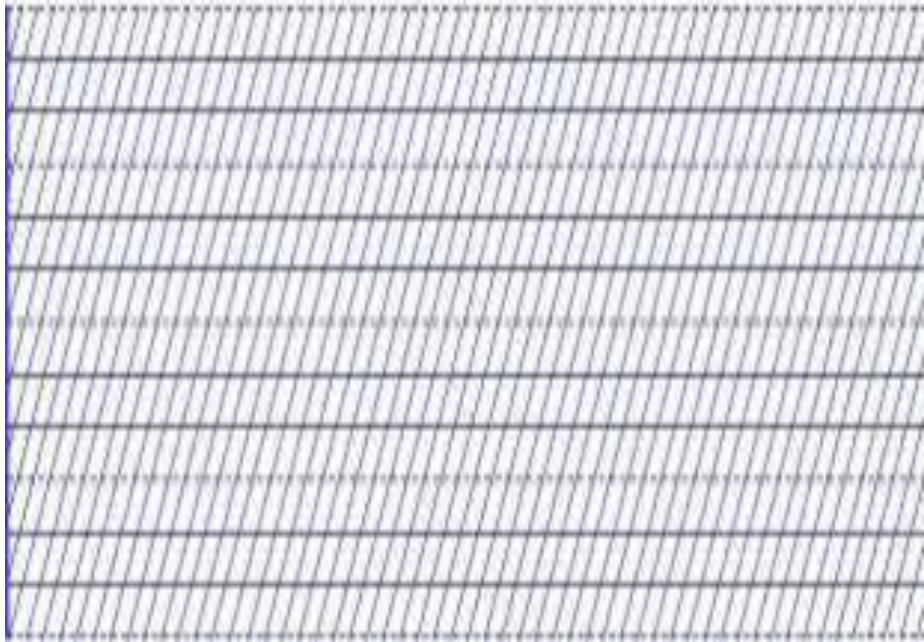
- Pedagogie- ed a II-a revizuită și adăugită- Constantin Cucoș, Ed. Polirom, București, 200
- programa școlară revizuită LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ clasa I, aprobată prin O.M. nr 4686/05.08.2003
- Abecedar clasa I pentru școli speciale-ajutatoare- Marcela Feder, Ecaterina Zaheu, Ed. Didactica și Pedagogica, București, 2000

Secvențele lecției	T	Ob. Op.	Conținutul lecției	Strategii didactice	Evaluare
1.Moment organizatoric	1'		Asigurarea condițiilor organizatorice necesare desfășurării eficiente a lecției		
2. Captarea atenției	5		Ce sunet și literă am învățat astăzi ?-f - Profesorul solicită elevilor pronunțarea a 4-5 cuvinte ce conțin sunetul f și să indice poziția sunetului în cuvânt	Frontal exercițiul	Elevii sunt activi, 10/13 răspund corect
3. Comunicarea titlului și a obiectivelor	1		Tema de astăzi este: Scrierea literei f, se scrie titlul pe table și se anunță obiectivele, la nivelul de înțelegere al elevilor	frontal	
4.Dirijarea învățării și obținerea performanței	30'	O1	-Elevii sunt solicitați să înțelească ilustrația din manual(prezentă și pe tablă) cu litera f de mână și de tipar. Se realizează mai întâi o înțelegere liberă a literei de mână, după care cu ajutorul întrebărilor se stabilesc elementele componente(bici pe trei spații și liniuța orizontală) -se realizează câteva exerciții pentru pregătirea mâinii pentru scris - Profesorul scrie litera f de mână model pe tablă, pe liniatură, precizând de unde se scrie fiecare element și ce mișcare a mâinii se face. Un elev va repeat care sunt elementele componente ale literei și ordinea lor, după care profesorul scrie din nou litera, însoțind executarea fiecărei mișcări de explicații. - se solicită elevilor scrierea mimată a literei în aer, pe bancă cu degetul arătător. -pe rând elevii scriu litera pe tablă(în spațiul liber și pe liniatură) beneficiind de sprijin din partea profesorului(sunt solicitați să denumească elementele grafice). Se reactualizează informațiile referitoare la poziția corectă la scris.elevii deschid caietele și sunt reamintite informațiile referitoare la “oglinda caietului”. -elevii desenează în colțul caietului(stanga-sus) schematic, imaginea inductoare(fluture) folosită în predarea literei. -elevii scriu cu alineat, 3-4 litere după modelul de la tablă, timp în care profesorul verifică dacă sunt scrise corect. Elevii care au scris corect	Frontal Fisa manual Explicația, exercițiul Frontal tablă Explicația, exercițiul Caiet tip Creion Exercițiul individual	9/13elevii înțeleg imaginea; - 6/13 necesită suport, explicații suplimentare și sprijin în scrierea literei 9/13 scriu corect litera

			continua pana al acapatul randului; ceilalti sunt ajutati. In timpul scrierii se insista asupra pronuntarii sunetului si asocierii de cuvantul indicator. Se scriu alte doua randuri ca activitate independent. Se executa exercitii de relaxare. -Elevii sunt intrebati ce cuvinte care contin litrea f cunosc. Se face analiza cuvantului Foc -profesorul scrie pe table cuvantul foc, insistand asupra legaturii literei f cu urmatoarea. Elevii scriu in caiet cuvantul,; se controleaza felul in care a fost scris; se fac corecturi, aprecieri. Se scrie un rand intreg cu acest cuvant; in acelasi mod se scriu si alte cuvinte: of, uf, fac,.. Aprecierea scrierii		7/13 scriu corect cuvintele
5 Asigurarea feed-back-ului	5		Fisa -niv I- Transcrie cuvintele : of, foc, pai, fac - subliniaza cuvintelr ce contin litera f - niv II- taseaza litera dupa urma punctata	Individual fisa exercitiul	- 9/13 rezolva corect
6. Asigurarea retentiei si transferului	3		Se fac aprecieri asupra participarii la ora -Se trag concluziile	frontal	

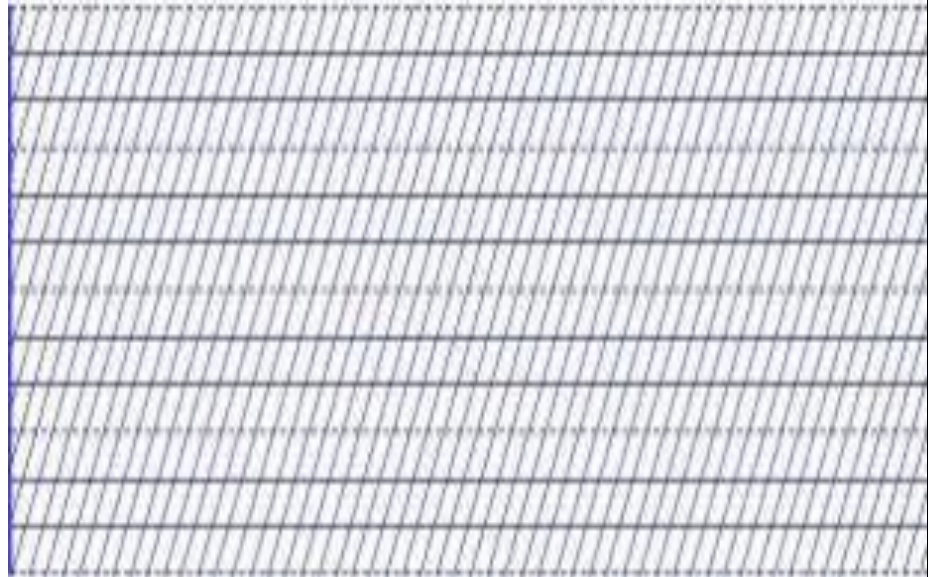
Fisa

- niv I- Transcrie cuvintele : of, foc, pai, fac
- subliniaza cuvintelr ce contin litera f

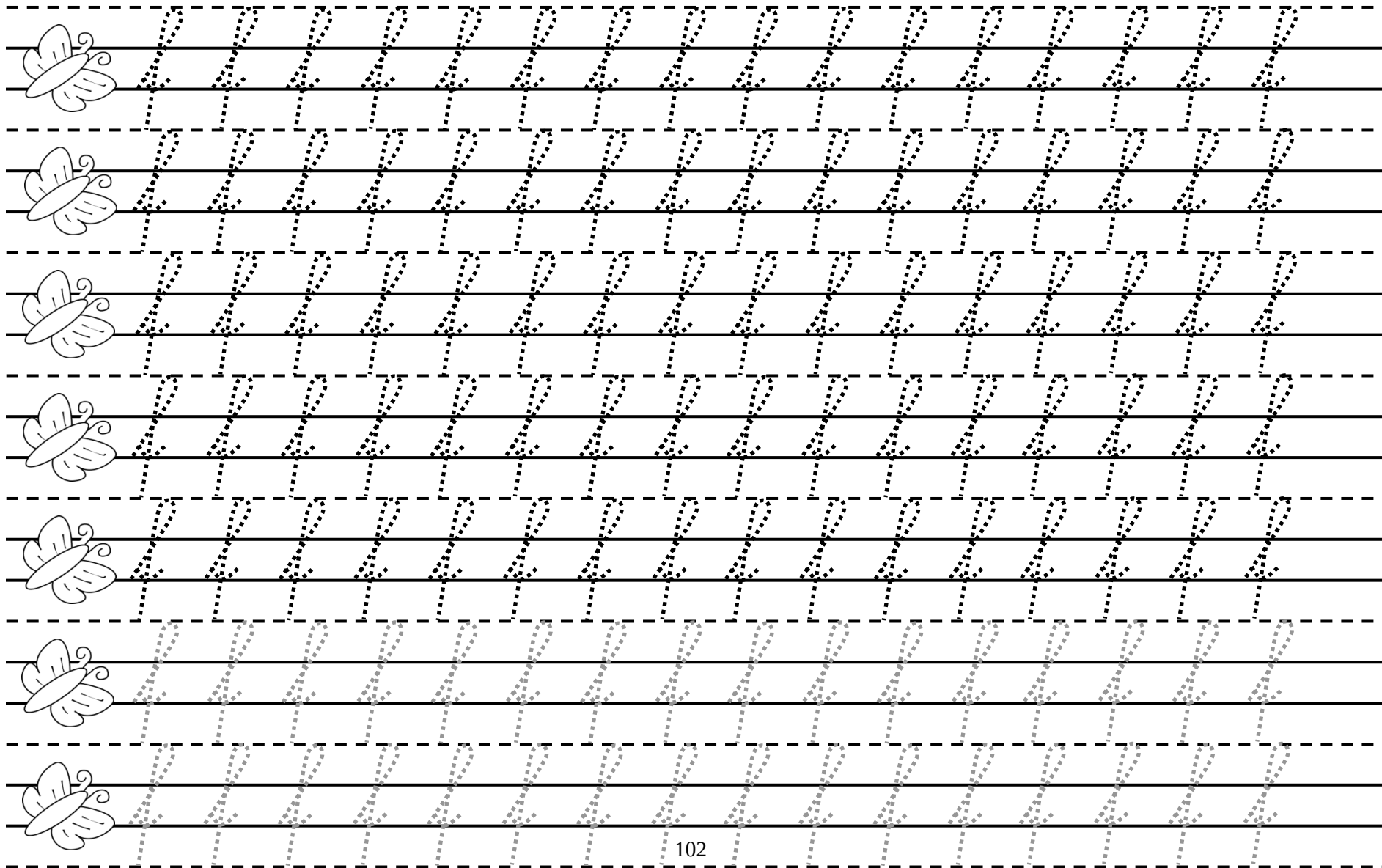

Fisa

- niv I- Transcrie cuvintele : of, foc, pai, fac
- subliniaza cuvintelr ce contin litera f

Fisa
nivel II

PROIECT DIDACTIC

JOCUL SUBSTANTIVELOR

Prof. ROBESCU CAMELIA NICOLETA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ NR. 4,
BUCUREȘTI

DATA

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ NR. 4, BUCUREȘTI

CLASA a X-a

ARIA CURRICULARĂ Limbă și comunicare

DISCIPLINA Abilitati de comunicare si limbaj

SUBIECTUL LECȚIEI JOCUL SUBSTANTIVELOR

TIPUL LECȚIEI: LECȚIE DE VERIFICARE SI APRECIERE A REZULTATELOR SCOLARE

CADRUL DIDACTIC: ROBESCU CAMELIA NICOLETA

COMPETENȚE SPECIFICE

1. Competența de comunicare verbală - fonologie, vocabular
2. Îmbogățirea și activarea vocabularului

CAPACITĂȚI DE ÎNVĂȚARE:

Colectivul clasei este format din elevi diagnosticați cu deficiență mintală severă, profundă și/sau asociată, fiind grupați pe 2 nivele de înțelegere și operare, după cum urmează:

Grupa de dezvoltare (G1):

Grupa de ameliorare (G2):

Elevii au o atitudine pozitivă față de procesul de învățare, prezentând aspecte specifice deficienței mintale precum: concentrarea atenției este fluctuantă, memoria este preponderent mecanică și de scurtă durată, motivația fiind cu precădere extrinsecă.

Conform specificului elevilor cu deficiență mintală, aceștia au ritmuri de lucru diferite, unii elevi necesită sprijin permanent în realizarea obiectivelor stabilite la nivel minim.

În funcție de capacitățile, prezentate mai sus, de care dispun elevii se pot realiza la nivel minim toate obiectivele proiectate.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE COGNITIVE

GRUPA NR. 1

O1- Sa citeasca cu voce tare, atent si constient , in ritm propriu, textul dat: obiectivul se considera atins la nivel minimal daca citesc corect textul dat.

O2- Să numească felurile substantivelor date, așezându-le în casuța potrivită; obiectivul se considera atins la nivel minimal dacă elevul identifică corect cel puțin 3 substantive de feluri diferite

O3- Să precizeze numărul substantivelor date; obiectivul se considera atins la nivel minimal dacă elevul identifică corect cel puțin 3 substantive de numere diferite

O4- Să identifice substantivele potrivit genului lor; obiectivul se considera atins la nivel minimal dacă elevul selectează corect cel puțin 5 substantive de numere diferite

O5: Sa alcatuiască propoziții cu cuvintele descoperite în careul dat: obiectivul se considera atins la nivel minimal dacă elevul alcatuiește corect din punct de vedere gramatical o propoziție cu cuvântul găsit

GRUPA NR. 2

O1- Sa identifice imaginile, așezându-le în casuța corespunzătoare: ființe, obiecte, fenomene ale naturii; obiectivul se considera atins la nivel minimal dacă elevul identifică corect cel puțin 3 imagini de feluri diferite

O2 - Să precizeze numărul substantivelor date; obiectivul se considera atins la nivel minimal dacă elevul identifică corect cel puțin 3 substantive de numere diferite

O3 - Să identifice imaginile potrivit genului lor: feminin/masculin; obiectivul se considera atins la nivel minimal dacă elevul selectează corect cel puțin 5 substantive de numere diferite

OBIECTIVE PSIHOMOTORII:

O6 :Să manuiască corect materialele de lucru în realizarea sarcinilor;

OBIECTIVE AFECTIVE-ATITUDINALE:

O7: Să se implice activ și cu interes la activitate

Metode și procedee- conversația, explicația, observația, demonstrația, exercițiul, jocul didactic

Mijloace didactice- Cutie, Mos Craciun de jucarie,, scrisoare, carte realizata in Story Jumper videoproiector, laptop, jocuri realizate pe platforma <http://educatieinteractiva.md> si <https://learningapps.org> , fise de lucru , pixuri/creioane

Forme de organizare: individuală, frontală.

Timp- 45 minut

Obiective operaționale	Etapale lecției/activității terapeutice	Conținutul lecției/activității terapeutice	STRATEGII DIDACTICE		EVALUARE
			Metode și procedee	Mijloace didactice	
	Moment organizatoric	Profesorul organizează colectivul de elevi și materialele necesare desfășurării orei. Se crează climatul socio-afectiv necesar începerii activității.			
	Captarea atenției	Profesorul prezintă elevilor o cutie din care scoate un Mos Craciun de jucarie și o scrisoare în care este redată poezia „Craciunul copiilor” de Octavian Goga și cerințele mosului	Conversația	Cutie Mos Craciun Scrisoare	

	Precizarea conținutului lecției și a obiectivelor	Profesorul anunță subiectul activității „JOCUL SUBSTANTIVELOR” și comunică obiectivele acesteia, pe înțelesul copiilor. Elevii sunt anunțați că pe parcursul acestei lecții își vor consolida cunoștințele despre substantive: fel, număr, gen	Conversația Explicatia		
O1 O6 O7	Verificarea conținutului	Profesorul prezintă elevilor textul poeziei „Crăciunul copiilor” realizat în programul Story Jumper și le cere acestora să citească în ritm propriu. Profesorul prezintă elevilor cele patru probe (jocuri) date pentru rezolvarea sarcinilor având ca scop fixarea cunoștințelor. https://www.storyjumper.com/book/read/146776531/63b6db39bad5a	Conversația Explicatia Exercițiul	Carte realizată în programul Story Jumper Videoproiector Laptop	Proba orală -citirea cu voce tare și în ritm propriu a textului dat
O2 O6 O7		Jocul nr. 1: Felul substantivelor Profesorul prezintă elevilor jocul realizat în aplicație și explică algoritmul acestuia. Grupa nr. 1 Pe rând, fiecare elev identifică câte un substantiv și îl așază în casuta potrivită felului acestuia: substantive comune: ființe, lucruri, fenomene ale naturii și substantive proprii. Jocul continuă până la epuizarea tuturor cuvintelor date https://wordwall.net/resource/45656341/felul-substantivelor	Observația Explicatia Demonstratia Exercițiul Joc didactic	Videoproiector Laptop Joc realizat în aplicație Fisa de lucru Pixuri/creioane	Proba orală și scrisă: Grupa nr.1 - numirea prin citire a felului substantivelor date prin așezarea/scrierea acestuia în casuta potrivită de pe ecranul calculatorului/fisa de lucru

O3		Grupa nr. 2 Pe rand, fiecare elev extrage cate un jeton , il identifica si il aseaza in casuta corespunzatoare: fiinte, lucruri, fenomene ale naturii Jocul continua pana la epuizarea tuturor jetoanelor. https://learningapps.org/create?new=86#preview	Observatia Explicatia Demonstratia Exercitiul Joc didactic	Videoproiector Laptop Joc realizat in aplicatie Fisa de lucru Pixuri/creioane	Grupa nr. 2 - identificarea imaginilor, asezandu-le in casuta corespunzatoare: fiinte, obiecte, fenomene ale naturii
O6					
O7					
O4		Jocul nr. 2- „Eu spun una, tu spui doua” Profesorul explica elevilor regulile jocului:	Observatia Explicatia Demonstratia Exercitiul Joc didactic	Videoproiector Laptop Joc realizat in aplicatie Fisa de lucru Pixuri/creioane	Proba orala si scrisa Grupa nr. 1 -precizarea numarului substantivelor date prin asezarea/scrierea acestuia in casuta potrivita de pe ecranul calculatorului/fisa de lucru
O6		Grupa nr. 1 -pe rand, fiecare elev citeste cuvantul dat, precizand numarul acestuia si il aseaza in casuta potrivita: Substantive-numarul singular si Sunbstantive-numarul plural. Jocul continua pana la epuizarea tuturor cuvintelor date. http://educatieinteractiva.md/completea-za-tabel/8953			
O7					
O5		Grupa nr. 2 Pe rand, fiecare elev extrage un jeton, il identifica precizand daca este un singur obiect sau mai multe si il aseaza in casuta corespunzatoare: Numarul singular/Numarul plural https://learningapps.org/create?new=86#preview	Observatia Explicatia Demonstratia Exercitiul Joc didactic	Videoproiector Laptop Joc realizat in aplicatie Fisa de lucru Pixuri/creioane	Grupa nr. 2 -precizarea numarului substantivelor date prin asezarea acestuia in casuta potrivita de pe ecranul calculatorului/fisa de lucru
O6					

O7		Jocul nr. 3- Genul substantivelor Profesorul explica si demonstreaza algoritmul jocului: Grupa nr. 1 -fiecare elev citeste cuvantul dat, identifica genul substantivului prin numarare si il aseaza la casuta potrivita: Substantive-gen feminine, Substantive-gen masculine si Substantive-gen neutru, Jocul continua pana la epuizarea tuturor cuvintelor date http://educatieinteractiva.md/completa-za-tabel/8915 Grupa nr. 2 -Fiecare elev extrage un jeton si specifica daca persoana din imagine este la genul feminin sau masculin : fata sau baiat, femeie sau barbat, bunica/bunic https://learningapps.org/display?v=pa6ocr0bj23 Jocul nr. 4- Jocul cuvintelor Profesorul explica si demonstreaza algoritmul jocului: -Pe rand, fiecare elev descopera un substantiv in careul din aplicatia data, il clasifica in functie de felul, numarul si			Proba orală si scrisă Grupa nr. 1 -identificarea prin numarare a genului substantivelor date prin asezarea/scrierea acestuia in casuta potrivita de pe ecranul calculatorului/fisa de lucru Grupa nr. 2 -identificarea genului feminin/masculin a imaginilor date prin asezarea acestuia in casuta potrivita de pe ecranul calculatorului/ Proba orală si scrisă -alcatuirea unor propozitii cu substantivele descoperite in careul dat
----	--	--	--	--	--

		genul acestuia și alcătuiește propoziții cu acesta. Jocul continua pana la descoperirea tuturor substantivelor din careul dat. https://learningapps.org/display?v=pp0f93wwk23			
	Aprecierea rezultatelor	Profesorul verifica modul de completare a exercitiilor in fisa de lucru . Anunta elevii ca s-au descurcat foarte bine pe parcursul activitatii, realizand cu succes sarcinile de lucru	Conversatia Explicatia	Fisele de lucru	

MODALITĂȚI DE INTERVENȚIE EDUCAȚIONAL-TERAPEUTICĂ PENTRU ELEVII CU TULBURĂRI PERVAZIVE DE DEZVOLTARE

Prof. Ene Sanda Monica
Prof. Badea Doinita Eliza

TULBURĂRILE PERVAZIVE DE DEZVOLTARE STABILITE DE ASOCIAȚIA DE PSIHIATRIE AMERICANĂ SUNT:

- ❖ TULBURAREA AUTISTĂ
 - ❖ TULBURAREA ASPERGER
 - ❖ TULBURAREA DEZINTEGRATIVĂ A COPILĂRIEI – SINDROMUL HELLER
 - ❖ TULBURAREA RETT
 - ❖ TULBURAREA GLOBALĂ (PERVAZIVĂ) DE DEZVOLTARE – INCLUSIV AUTISMUL ATIPIC
- ÎN [DSM-5](#), AUTISMUL ȘI FORMELE MAI PUȚIN SEVERE ALE CONDIȚIEI, INCLUSIV [SINDROMUL ASPERGER](#) ȘI TULBURAREA PERVAZIVĂ DE DEZVOLTARE NESPECIFICATĂ (PDD-NOS), AU FOST COMBITATE ÎN DIAGNOSTICUL DE [TULBURARE DE SPECTRU AUTIST](#) (ASD).¹

Autismul este o tulburare de dezvoltare caracterizată prin dificultăți de comunicare și interacțiune socială, precum și prin comportamente repetitive.

Autismul implică toate palierele de dezvoltare: cognitiv, comportamental, motricitate grosieră și motricitate fină.

Practic sunt afectate toate laturile care privesc dezvoltarea normală a unui copil.

PRINCIPALELE DIRECȚII DE ACȚIUNE ÎN ACTIVITATEA CU ELEVUL AUTIST

- ❖ O structurare riguroasă a mediului, la care se adaugă o curriculă pentru activitățile zilnice, disciplinele școlare și activitățile de recreere – toate reprezentând arii ce necesită intervenții personalizate. Abordând astfel lucrurile construim o strategie eficientă de predare-învățare, cu focalizare pe curriculum și nu în ultimul rând –centrată pe fiecare elev, o abordare absolut individualizată, ce trebuie să ia în calcul spectrul extrem de larg al simptomelor autiste, precum și diferențele legate de coeficientul de inteligență, deficitele autiste și nivelul general al achizițiilor.
- ❖ Accentul va fi pus pe modalități de predare concrete – în special de tip vizual și/sau prin comunicare facilitată. Scopurile și obiectivele sunt specificate în termeni de comportament și indici de control.
- ❖ Acceptarea tulburării pervazive de dezvoltare precum și informarea și includerea familiei în toate aspectele intervenției. Rezultatele optime sunt obținute atunci când părinții sunt co-terapeuți, colaborând cu profesioniștii.

STRUCTURAREA CERINȚELOR, A SPAȚIULUI ȘI A TIMPULUI

- ❖ Stilul educațional este adaptat la nevoile de bază ale elevului autist. Adaptare se referă la formularea clară a cerințelor și a structurării spațiului și a timpului.
- ❖ Tonul trebuie să fie ferm. Fermitatea variază în funcție de fiecare copil. Nu există loc de negocieri. A fi ferm nu înseamnă a fi rău.
- ❖ La început, copilului autist i se dau sarcini scurte, în cuvinte puține. După ce copilul învață primele noțiuni și are în vocabular un număr de cuvinte, se complică cerința.
- ❖ Se utilizează termeni de limbaj comun. Copilul autist nu înțelege sensurile figurate, sinonimele.
- ❖ Sarcina dată trebuie executată. Atunci când se dă sarcina, copilul trebuie să fie atent la profesor. Eventual, i se repetă până o reține.
- ❖ În tot ceea ce se face, trebuie respectat principiul secvențializării.
- ❖ În clasă, profesorul este cel care decide ce face copilul; nu copilul decide în locul unui adult.
- ❖ Timpul activității este bine structurat și centrat pe obiective de învățare și timp minim în joc liber și activități recreative.
- ❖ În activitatea directă cu copilul autist se folosesc metode care au drept scop învățarea modalităților de exprimare adecvată, a dorințelor și emoțiilor personale prin gesturi și verbalizări acceptabile, interacțiunea adecvată cu ceilalți copii și adulți, să salute, să răspundă la întrebări, să dea obiecte la cerere, să execute sarcini pe măsura capacității individuale.

SUPORTUL POZITIV PENTRU COMPORTAMENT

- ❖ Copilul cu autism trebuie să primească cât mai multă atenție pentru comportamentele pozitive, în special pentru atitudinea de cooperare și pentru ceea ce face bine, singur sau cu ajutor.
- ❖ Copilul cu autism trebuie lăudat și recompensat cât mai des posibil.
- ❖ Surprinzându-l atunci când se poartă bine și oferindu-i atenție sporită atunci când lucrează independent este un mod benefic de a-l stimula.
- ❖ Se dau comenzi constructive, fără reproșuri și critici. Exprimarea trebuie să fie simplă și clară. Dacă refuză, se schimbă comanda. Va fi ajutat intervenind cu un stimul prompt, sau revenind mai târziu cu solicitarea.
- ❖ Sarcinile vor fi scurte, pentru a le putea executa independent. Exemplu: *să arunce, să arate, să pună, să se deplaseze în direcția indicată*, etc.

ÎNTĂRIREA COMPORTAMENTELOR POZITIVE

- ❖ Toate comportamentele pozitive trebuie să fie consecvent întărite.
- ❖ Când este atras de un obiect sau de o activitate, i se va da o comandă pozitivă, legată de aceasta, astfel fructificându-i inițiativa.
- ❖ I se va cere să coopereze la o comandă simplă pentru a obține rezultatul dorit. (ex. „*După ce rezolvi sarcina primită, poți să te joci la calculator*”)
- ❖ Se folosesc mesaje pozitive, cât mai puține negații și interdicții care întăresc reacțiile opoziționale. (Ex. „*Aruncă cubul pe masă!*” în loc de „*Nu arunca cubul în sus!*”).
- ❖ Dacă vrea ceva foarte mult și nu renunță, pentru un timp limitat se acceptă cererea lui, dar transformată astfel încât să nu se considere victorios în relația cu profesorul.

RITMUL DE LUCRU

- ❖ Nu intrăm noi în ritmul copilului cu autism, ci îl determinăm pe el să intre în ritmul nostru.
 - ❖ Copilul realizează mai ușor contactul cu ajutorul unui obiect (ex.:stickere, jetoane, planșe etc.). Pentru el este mai ușor decât atunci când trebuie să se uite la cineva. Acest lucru poate fi folosit atunci când se comunică cu el, mai ales când este vorba de momente de învățare. Avantajul este că cere mai puțin contact vizual.
 - ❖ Copilul trebuie să simtă că acțiunea se oprește atunci când spune adultul și nu când vrea el.
-

TERAPII FOLOSITE FRECVENT ÎN SISTEMUL EDUCAȚIONAL

- ❖ Terapia care și-a dovedit eficacitatea în recuperarea copiilor cu autism este Terapia Comportamentală Aplicată ABA.
- ❖ ABA este un tip de terapie care ajută la întărirea comportamentelor dorite și la descurajarea celor nedorite. Pentru a face acest lucru, terapeuții folosesc recompense pentru a încuraja abilitățile sociale, de comunicare și de învățare. Terapeuții ABA nu caută să vindece autismul, ci să-i ajute să învețe să trăiască pe deplin și independent. Tehnicile nu se concentrează doar pe comportament, ci și pe abilitățile sociale și emoționale, îmbunătățesc atenția, concentrarea și memoria.
- ❖ Pentru copiii non-verbali, poate fi utilizat sistemul PECS (*Picture Exchange Communication System*, eng), care utilizează cartonașe cu activități pentru a facilita comunicarea.

● BIBLIOGRAFIE :

1. Mățăuan,A., Martinescu,D. (2013).Asociația pentru IntervențieTerapeutică în Autism – AITA. Intervenția în autism – de la teorie la practică. Ghidul complet al părintelui informat, accesat la <https://www.autism-aita.ro/intervenia-in-autism>
2. Cucuruz, D. (2004). Autim, cartea pentru părinți. București, Editura Licentia Publishing.
3. Gîfei, M. (2010). Autismul la preșcolari. Ghid practic și metodologic. Bacău: Editura Rovimed Publishers.
4. Nacu, A. și colab. (2019). Tulburări de spectru autist la copil și adult. Protocol clinic național. Chișinău: Editura USMF "Nicolae Testemițanu"